ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішенням Наглядової ради
АТ “КРЕДИТВЕСТ БАНК”
Протокол Наглядової ради Банку
№ 1 від “26” січня 2024р.

СТРАТЕГІЯ ТА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ АТ «КРЕДИТВЕСТ БАНК»

Київ – 2024 р.

Історія документу:

Версія документу, дата версії:	6.00 від 03 серпня 2023 р.
Підрозділ-розробник:	Департамент управління ризиками
Рівень доступу:	Для службового користування

№ версії	**№ та дата документу про затвердження**
1.00	Протокол Спостережної ради Банку № 10 від 04.06.2015р.
2.00	Протокол Наглядової ради Банку № 6 від 15.03.2019р.
3.00	Протокол Наглядової ради Банку №28 від 13.12.2019р.
4.00	Протокол Наглядової ради Банку №3 від 22.01.2021р.
5.00	Протокол Наглядової ради Банку № 09 від 10.05.2022р.
6.00	Протокол Наглядової ради Банку № 16 від 03.08.2023р
7.00	Протокол Наглядової ради Банку № 1 від 26.01.2024р

П.І.Б особи, що візує	**Дата візування**	**Підпис**

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 4
1.1. Нормативна основа регулювання 4
1.2. Предмет регулювання 4
1.3. Ціль та основні завдання 5
1.4. Принципи та підходи щодо визначення прийнятного співвідношення дохідності та ризиків 5
1.5. Основні принципи системи управління ризиками 6
1.6. Ризик-культура 7
2. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ 7
2.1. Відповідальність та функції Наглядової ради банку щодо управління ризиками: 8
2.2. Відповідальність та функції Правління Банку щодо управління ризиками 10
2.3. Функції Департаменту управління ризиками та Головного ризик менеджера 11
2.4. Функції Управління комплаєнс та Головного комплаєнс-менеджера: 14
2.5. Профільні комітети 16
2.6. Бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки Банку 16
2.7. Відповідальний працівник Банку та Управління фінансового моніторингу 16
2.8. Розподіл обов’язків за видами ризиків 17
3. КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ 18
4. ЕТАПИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ 27
5. МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ 29
6. СХИЛЬНІСТЬ ДО РИЗИКУ ТА ЛІМІТИ РИЗИКУ 48
6.1. Декларація схильності до ризиків 49
6.2. Ліміти ризиків 49
6.3. Процедура ескалації порушень ризик- апетитів та лімітів ризиків 50
6.4. Механізм реалізації права вето 50
6.5. Порядок обчислення профілю ризику 51
7. ІНФОРМАЦІЙНА СТРУКТУРА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ 53
7.1. Етапи (послідовність) первинної обробки інформації по ризиках 53
7.2. Комплексна інформаційно-аналітична система оцінки та аналізу ризиків 53
7.2.1. Інформаційна база та звітність 54
8. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ 57

9. ПРІОРИТЕТИ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ 60
10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ 60

ДОДАТОК № 1 Декларація схильності до ризиків .....
ДОДАТОК № 2 Методика розрахунку агрегованих показників схильності до ризику .
ДОДАТОК № 3 Програма навчання та підвищення кваліфікації працівників банку з питань управління ризиками .....
ДОДАТОК № 4 Методика виявлення суттєвих ризиків.....

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. **Нормативна основа регулювання**

Стратегія та політика управління ризиками АТ «Кредитвест банк» (далі - Стратегія) розроблена на підставі:

• Закону України «Про банки і банківську діяльність»;

• «Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах», затверджених Постановою Правління НБУ № 64 від 11.06.2018р. зі змінами та доповненнями (далі – Положення НБУ № 64);

• «Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах» затвердженого Постановою Правління НБУ № 88 від 2 липня 2019 р. зі змінами та доповненнями;

• Принципів Базельського комітету з питань банківського нагляду щодо вдосконалення корпоративного управління в банківських установах і Принципів корпоративного управління Організації з економічного співробітництва та розвитку;

Терміни, визначення та поняття, які вживаються в цьому документі, але їх визначення не містяться в останньому, застосовуються в значеннях, визначених діючим законодавством України, нормативно-правовими актами Національного банку України, у тому числі Положенням НБУ № 64, а також внутрішніми документами АТ «КРЕДИТВЕСТ БАНК».

1.2. **Предмет регулювання.**

Стратегія визначає базові принципи та порядок організації процесу управління ризиками, цілі управління ризиками, перелік суттєвих видів ризиків, що притаманні діяльності банку.

Стратегія регулює основи системи ризик-менеджменту, спрямованої на виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків, у тому числі їх взаємного впливу та визначає рівень толерантності АТ “ВЕСТ ФАЙНЕНС ЕНД КРЕДИТ БАНК” (надалі – «Банк») до ризику за умов збереження та/або підвищення рівня прибутковості Банку.

Тематичним напрямком даного нормативного документу є «Фінанси та ризики».

Дія Стратегії поширюється на всіх працівників Банку.

1.3. Ціль та основні завдання.

Основною ціллю управління ризиками є створення ефективної та адекватної системи аналізу та управління ризиками для виконання стратегічних і поточних планів Банку з застосуванням відповідних політик, методів та засобів управління.

Система управління ризиками створена з урахуванням його розміру, бізнес-моделі, масштабу діяльності, видів, складності операцій банку та забезпечує виявлення, вимірювання (оцінку), моніторинг, звітування, контроль та пом'якшення всіх суттєвих ризиків банку з метою визначення банком величини капіталу, необхідного для покриття всіх суттєвих ризиків, притаманних його діяльності (внутрішнього капіталу).

Система забезпечує надійний процес виявлення, вимірювання (оцінки), моніторингу, звітування, контролю та пом'якшення всіх видів ризику на всіх рівнях, в тому числі з врахуванням взаємозв’язку між різними категоріями ризиків, а також дозволяє вирішувати питання конфлікту завдань між необхідністю отримання доходу та мінімізації ризиків з урахуванням розміру банку, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних банком операцій, організаційної структури та профілю ризику банку, особливостей діяльності банку.

Аналітична інформація даної системи забезпечує керівництву можливість прийняття рішень та вжиття заходів, спрямованих на мінімізацію, хеджування чи відмову від ризиків, їх страхування, встановлення ризик-апетитів, лімітів, їх величини і безпосереднє прийняття ризику.

Основні завдання системи управління ризиками є:

• Ризик-Менеджмент є ключовою частиною системи внутрішнього контролю Банку;

• Ризик-Менеджмент супроводжує розвиток Банку та підвищення його вартості;

• Надає швидку, повну та достовірну інформацію про профіль ризику Банку; Пропонує висококваліфіковану експертизу щодо управління ризиками для зацікавлених сторін Банку;

• Сприяє прогнозуванню ризиків та позиціонуванню Ризик-Менеджменту як перспективної спостережної вежі;

• Готує Банк до найвищих очікувань регуляторів;

• Оптимізація очікуваного фінансового результату та зниження рівня неочікуваних збитків;

• Оптимізація співвідношення потенційних можливостей і ризиків, розміру капіталу і темпів зростання Банку;

• Встановлення ефективної системи підтримки управлінських рішень з урахуванням ризиків, на які наражається Банк;

• Забезпечення життєздатності Банку в несприятливих умовах та кризових ситуаціях.

1.4. Принципи та підходи щодо визначення прийнятного співвідношення дохідності та ризиків

Принципи формування визначення прийнятного співвідношення дохідності та ризиків:

- прибутковість (прибуток у вигляді курсової різниці та процентів);
- оптимізація співвідношення прибутковості і ліквідності;

• оптимізація співвідношення прибутковості і ризику, виходячи з конкретних пріоритетних цілей формування торгової та/або банківської книги;

• принцип забезпечення реалізації інвестиційної та кредитної політики;

• взаємозв’язок торгової та/або банківської книги зі Стратегією Банку;

• забезпечення відповідності ресурсам; забезпечення керованості книг.

Банк прагне оптимізувати співвідношення між ризиком і доходами, максимізуючи дохідність для заданого рівня ризику або мінімізуючи ризик, який необхідно прийняти для забезпечення бажаного рівня дохідності, або уникає ризик, шляхом відмови від здійснення певних операцій або припинення ділових відносин, які наражають банк на неприйнятний ризик.

Банк застосовує комплексний підхід оцінки ризиковості послуг та продуктів Банку, при цьому використовуються загальні моделі та методи управління щодо кожного притаманного ризику, визначені цією Стратегією.

1.5. **Основні принципи системи управління ризиками**

1) ефективність - забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками банку;

2) своєчасність - забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях;

3) структурованість - чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками банку, та їх відповідальності згідно з таким розподілом;

4) розмежування обов'язків (відокремлення функції контролю від здійснення операцій банку) - уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції банку та виконує функції контролю;

5) усебічність та комплексність - охоплення всіх видів діяльності банку на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;

6) пропорційність - відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі банку, його системній важливості, а також рівню складності операцій, що здійснюються банком;

7) незалежність - свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання головним ризик-менеджером, головним комплаєнс-менеджером, Департаментом управління ризиками та Управлінням комплаєнс своїх функцій;

8) конфіденційність - обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення;

9) прозорість - оприлюднення банком інформації щодо системи управління ризиками та профілю ризику.

Прийнята Банком класифікація (карта ризиків) повинна бути одночасно достатньо повною і не важкою для практичного використання.

1.6. **Ризик-культура**

Культура управління ризиками - дотримання визначених банком принципів, правил, норм банку, спрямованих на обізнаність усіх працівників банку щодо прийняття ризиків та управління ризиками.

Для цілей забезпечення стійкого й ефективного функціонування всієї системи управління ризиками в Банку застосовуються дії з розвитку ризик-культури, основними завданнями якої є:

1) отримання співробітниками Банку знань і навичок у сфері управління ризиками за допомогою систематичного навчання;

2) правильне використання керівниками і співробітниками інструментів управління ризиками в повсякденній діяльності; 3) формування у співробітників навичок правильного і своєчасного застосування інструментів управління ризиками;

4) обізнаність усіх працівників Банку щодо прийняття ризиків та управління ризиками;

5) дотримання визначених Банком принципів, правил, норм Банку;

6) відкриті і активні комунікації в рамках Банку про цінності і принципи ризиккультури.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Банк визначає функції, обов'язки, повноваження та відповідальність осіб у посадових інструкціях, у яких передбачає функціональні обов'язки кожного працівника банку щодо участі в управлінні ризиками, що включають забезпечення належного звітування щодо управління ризиками.

Суб'єктами системи управління ризиками Банку є:

1) Наглядова рада Банку;

2) Правління Банку;

3) Кредитний комітет правління Банку;

4) Комітет правління банку з управління активами та пасивами;

5) Комітет по управлінню операційними ризиками;

6) Інші колегіальні органи Банку;

7) Служба внутрішнього аудиту;

8) Головний ризик-менеджер (CRO) та Департамент управління ризиками;

9) Головний комплаєнс-менеджер (CCO) та Управління комплаєнс;

10) Відповідальний працівник Банку та Управління фінансового моніторингу; 11) Бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки (перша лінія захисту).

Наглядова рада та Правління банку має право створювати інші комітети та делегувати їм частину своїх функцій з управління ризиками. Наглядова рада банку залишається відповідальною за загальне управління ризиками та забезпечує контроль за виконанням делегованих нею функцій.

Наглядова рада та Правління створюють організаційну структуру Банку, яка ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Банку із застосуванням моделі **трьох ліній захисту**:

1) **перша лінія** - на рівні бізнес-підрозділів банку, включаючи трейдинг-деск (за наявності), та підрозділів підтримки діяльності банку. Ці підрозділи приймають ризики та несуть відповідальність за них, здійснюють поточне управління ризиками і подають звіти щодо поточного управління такими ризиками; 2) **друга лінія** - на рівні Департаменту управління ризиками та Управління комплаєнс. Відповідальний працівник Банку та Управління фінансового моніторингу здійснює управління ризиками легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (надалі ВК/ФТ);

3) **третя лінія** - на рівні Служби внутрішнього аудиту щодо перевірки та оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками.

2.1. **Відповідальність та функції Наглядової ради банку щодо управління ризиками:**

Наглядова рада банку несе повну відповідальність за створення комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками, на які наражається Банк у своїй діяльності. Для забезпечення належного управління ризиками Наглядова рада Банку повинна:

1) визначати та контролювати дотримання корпоративних цінностей Банку, які базуються на здійсненні бізнесу на законних та етичних принципах, та постійно підтримувати високу культуру управління ризиками;

2) приділяти достатню кількість часу, зусиль і ресурсів для участі в управлінні ризиками Банку та контролю за комплексністю, адекватністю та ефективністю системи управління ризиками;

3) створити та підтримувати на належному рівні організаційну структуру, інформаційну систему щодо управління ризиками та внутрішній контроль, що забезпечують ефективне управління ризиками;

4) забезпечувати, щоб політика винагороди в Банку відповідала та сприяла ефективному управлінню ризиками, не стимулюючи прийняття надмірного рівня ризику;

5) установлювати випадки накладення заборони (вето) головним ризик-менеджером, головним комплаєнс-менеджером на рішення Правління Банку, комітетів / колегіальних органів правління банку;

6) сприяти створенню регулярних та прозорих механізмів комунікації в Банку, а також запобігати виникненню конфліктів інтересів в Банку.

Наглядова рада банку для реалізації своїх завдань виконує такі функції:

1) забезпечує функціонування та контроль за ефективністю системи управління ризиками;

2) затверджує внутрішньобанківські документи з питань управління ризиками перелік яких визначено в додатку 2 Положення НБУ 64 та здійснює контроль за їх упровадженням, дотриманням та своєчасним оновленням (актуалізацією);

3) затверджує перелік лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризику та процедуру ескалації порушень лімітів ризиків;

4) ухвалює рішення щодо запровадження значних змін у діяльності Банку;

5) затверджує фінансове забезпечення (бюджет) підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), установлює розмір винагороди головному ризик-менеджеру, головному комплаєнс-менеджеру та здійснює контроль за їх виконанням/дотриманням;

7) затверджує план відновлення діяльності (Recovery Plan) та забезпечує виконання функцій щодо відновлення діяльності Банку;

8) затверджує призначення та звільнення Головного ризик - менеджера (CRO) та Головного комплаєнс-менеджера (CCO);

9) визначає характер, формат та обсяги інформації про ризики, розглядає управлінську звітність про ризики та, якщо профіль ризику банку не відповідає затвердженому ризикапетиту невідкладно приймає рішення щодо застосування адекватних заходів для пом'якшення ризиків;

10) уживає заходів щодо запобігання конфліктам інтересів у банку, сприяє їх врегулюванню та повідомляє Національний банк про конфлікти інтересів, що виникають у банку.

Наглядова рада банку створює постійно діючий Департамент управління ризиками та Управління комплаєнс і забезпечує незалежне виконання функцій з управління ризиками шляхом:

1) підпорядкування Департаменту управління ризиками Головному ризик-менеджеру, Головного ризик-менеджера – Наглядовій раді банку, підпорядкування підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) Головному комплаєнс-менеджеру, Головного комплаєнсменеджера - Наглядовій раді банку;

2) звітування головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера перед Наглядовою радою банку;

3) надання головному ризик-менеджеру / підрозділу з управління ризиками, головному комплаєнс-менеджеру / підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) прямої та необмеженої можливості обговорення питань щодо ризиків безпосередньо з радою банку без необхідності (обов'язку) інформування про це членів правління банку;

4) організаційного та функціонального відокремлення головного ризик-менеджера / підрозділу з управління ризиками та головного комплаєнс-менеджера / підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) від підрозділів (керівників підрозділів) першої та третьої ліній захисту;

5) забезпечення достатньої чисельності працівників цих підрозділів і рівня їх кваліфікації для досягнення цілей і завдань, поставлених перед ними;

6) урахування в бюджеті банку достатнього розміру фінансового забезпечення/винагороди головного ризик-менеджера / працівників підрозділу з управління ризиками та головного комплаєнс-менеджера / працівників підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс). Винагорода головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера та працівників цих підрозділів не повинна залежати від результатів роботи бізнес-підрозділів, які є об'єктом їх контролю, та має сприяти комплектуванню цих підрозділів кваліфікованими працівниками відповідного профілю. Змінна частина винагороди головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера та працівників цих підрозділів має переважно базуватися на досягнутих результатах їх діяльності;;

7) гарантування доступу головного ризик-менеджера / працівників підрозділу з управління ризиками та головного комплаєнс-менеджера / працівників підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) до інформації, необхідної для їх ефективної роботи. Керівники та персонал Банку мають сприяти в наданні такої інформації;

8) недопущення головного ризик-менеджера / працівників підрозділу з управління ризиками та головного комплаєнс-менеджера / працівників підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) до здійснення функцій контролю за тими операціями, за які вони раніше безпосередньо несли відповідальність або стосовно яких раніше ухвалювали рішення на першій лінії захисту, з метою запобігання конфлікту інтересів.

2.2. **Відповідальність та функції Правління Банку щодо управління ризиками**

Правління Банку забезпечує виконання завдань, рішень Наглядової ради Банку щодо впровадження системи управління ризиками, уключаючи стратегію та політику управління ризиками, культуру управління ризиками, процедури, методи та інші заходи ефективного управління ризиками. Правління Банку визнає та виконує вимоги щодо незалежного виконання обов'язків Головним ризик-менеджером, Головним комплаєнс-менеджером, Департаментом управління ризиками і Управлінням комплаєнс і не втручається у виконання ними своїх обов'язків.

Правління банку для реалізації своїх завдань виконує такі функції щодо управління ризиками:

1) забезпечує розроблення та затверджує окремі внутрішньобанківські документи внутрішньобанківські документи згідно з додатком 2 Положення НБУ № 64;

2) забезпечує підготовку та надання Наглядові раді банку управлінської звітності про ризики, на які наражається Банк, яка включає інформацію щодо нових видів продуктів чи значних змін у діяльності банку;

3) забезпечує підготовку та надання раді банку пропозицій щодо необхідності внесення змін до стратегії та політики управління ризиками;

4) забезпечує контроль за доведенням до відома відповідних структурних підрозділів і працівників банку інформації про внесені зміни до стратегії та політики управління ризиками, інших внутрішньобанківських документів з питань управління ризиками;

5) розробляє заходи щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій та зауважень за результатами оцінки ризиків, перевірок підрозділу внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів і наглядових органів;

6) затверджує значення лімітів щодо кожного виду ризиків згідно з визначеним радою банку переліком лімітів (обмежень) або делегую цю функцію КУАП (комітет по управлінню активами та пасивами).

7) забезпечує адміністративну підтримку виконання Головним ризик-менеджером, Головним комплаєнс-менеджером, Департаментом управління ризиками та Управлінням комплаєнс покладених на них функцій (забезпечує організацію їх робочого процесу, видає розпорядчі документи для реалізації рішень Наглядової ради Банку).

2.3. **Функції Департаменту управління ризиками та Головного ризик менеджера.**

Департамент управління ризиками з метою забезпечення ефективності функціонування системи управління ризиками виконує такі функції з управління ризиками:

1) забезпечує своєчасне виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування щодо суттєвих ризиків;

2) бере участь у розробленні стратегії управління проблемними активами й оперативного плану та здійснює моніторинг за їх реалізацією;

3) забезпечує моніторинг та попередження порушень показників ризик-апетиту та лімітів ризику, контролює наближення показників ризиків до ризик-апетиту та лімітів ризику та ініціює вжиття заходів для попередження їх порушень;

4) готує звіти щодо ризиків;

5) здійснює постійний аналіз ризиків, на які наражається банк під час своєї діяльності, з метою підготовки пропозицій з прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо пом'якшення ризиків;

6) здійснює контроль за оцінкою, а саме здійснення контролю за заміною (ротацією) оцінювача після двох послідовних оцінок ним одного і того самого майна; здійснення на регулярній основі верифікації вартості майна; здійснення бек-тестування вартості майна (порівняння вартості кожного проданого майна з вартістю його останньої оцінки після кожного такого продажу).

7) розробляє та підтримує в актуальному стані методики, інструменти та моделі, що використовуються банком для аналізу впливу різних факторів ризиків на фінансовий стан, капітал та ліквідність банку;

8) здійснює оцінку кредитного ризику;

9) здійснює стрес-тестування;

10) обчислює профіль ризику Банку;

11) готує висновки щодо ризиків, які притаманні новим продуктам та значним змінам у діяльності банку, до моменту їх впровадження для прийняття управлінських рішень;

12) готує висновки щодо ризиків, які притаманні як новим кредитам, так і змінам за діючими кредитами, для прийняття управлінських рішень щодо надання нових кредитів чи внесення змін до діючих кредитних договорів;

13) розробляє, впроваджує та здійснює моніторинг системи раннього реагування;

14) готує висновки для прийняття управлінських рішень щодо врегулювання заборгованості боржників/контрагентів;

15) розробляє, бере участь у розробленні внутрішньобанківських документів згідно з додатком 2 Положення НБУ № 64.

Департамент управління ризиками здійснює контроль за дотриманням лімітів ризиків. Департамент управління ризиками / Головний ризик-менеджер у порядку, визначеному внутрішніми процедурами Банку щодо ескалації порушень лімітів ризиків, не пізніше наступного робочого дня після виявлення порушення ліміту ризику, крім порушення ліміту, викликаного зміною курсів валют та яке не перевищує 5 % від встановленого ліміту, інформує Наглядову раду Банку, Комітет з управління ризиками (у разі створення), Правління банку та його комітети в межах їх компетенції щодо такого порушення. Департамент управління ризиками / Головний ризик-менеджер у строки та в порядку, визначеному внутрішніми процедурами банку щодо ескалації порушень лімітів ризиків, надає Наглядовій раді банку, Комітету з управління ризиками (у разі створення), Правлінню Банку та його комітетам інформацію про причини порушення лімітів та пропозиції щодо заходів для усунення порушення лімітів.

Головний ризик-менеджер несе відповідальність за виконання функцій Департаментом управління ризиками. Головний ризик-менеджер виконує такі функції:

1) подає звіти щодо ризиків Наглядовій раді Банку, комітету з управління ризиками (у разі наявності) та Правлінню Банку;

2) інформує Наглядову раду Банку, комітет з управління ризиками (у разі наявності), Правління Банку про надмірні ризики, на які може наражатись Банк;

3) забезпечує координацію роботи з питань управління ризиками між структурними підрозділами Банку;

4) надає пропозиції Наглядовій раді Банку та Правлінню Банку щодо необхідних заходів для пом'якшення впливу ризиків (у розрізі кожного виду) на фінансовий стан, капітал та ліквідність Банку, уключаючи ініціювання встановлення лімітів ризиків та/або перегляду їх значень;

5) розробляє, бере участь у розробленні внутрішньобанківських документів згідно з додатком 2 Положення НБУ № 64.

Головний ризик-менеджер забезпечує належну обізнаність Наглядової ради Банку, Комітету з управління ризиками (у разі створення) щодо сильних та слабких місць моделей та інструментів оцінки ризиків, припущень та обмежень, притаманних моделям, з метою їх урахування під час розгляду результатів оцінки ризиків та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.

Головний ризик-менеджер забезпечує своєчасне доведення до Наглядової ради Банку, Комітету з управління ризиками (у разі наявності) та Правління Банку висновків про результати стрес-тестування, які обов'язково мають містити оцінку впливу можливої

реалізації стрес-сценаріїв на діяльність банку для розроблення та вжиття заходів щодо зменшення впливу потенційних ризиків та уникнення/мінімізації фінансових втрат.

Головний ризик-менеджер забезпечує належну обізнаність Наглядової ради Банку, Комітету з управління ризиками (у разі наявності) щодо сильних та слабких місць методів та стрес-сценаріїв, що використовуються під час здійснення стрес-тестування, з метою їх врахування під час розгляду його результатів та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.

Головний ризик-менеджер подає Наглядовій раді банку та комітету з управління ризиками (у разі створення) управлінську звітність щодо кредитного ризику не рідше одного разу на квартал, Правлінню банку та кредитному комітету - не рідше одного разу на місяць.

Головний ризик-менеджер / Департамент управління ризиками не пізніше наступного робочого дня після виявлення кредитного ризику інформує Наглядову раду Банку, Комітет з управління ризиками (у разі створення), Правління банку та кредитний комітет про значне підвищення кредитного ризику (наближення фактичних показників кредитного ризику до встановлених значень лімітів або порушення лімітів). Інформація про причини таких порушень та пропозиції щодо заходів для усунення порушень надаються з урахуванням вимог пункту 93 глави 12 розділу І Положення НБУ 64.

Головний ризик-менеджер подає Наглядовій раді банку та комітету з управління ризиками (у разі створення) управлінську звітність щодо ризику ліквідності не рідше одного разу на квартал, правлінню банку та комітету з управління активами і пасивами - не рідше одного разу на місяць.

Головний ризик-менеджер / Департамент управління ризиками не пізніше наступного робочого дня інформує Наглядову раду Банку, комітет з управління ризиками (у разі створення) , Правління банку та комітет з управління активами і пасивами про факти значного погіршення ліквідності банку та порушення лімітів ліквідності. Інформація про причини порушення та пропозиції щодо заходів для усунення порушення надаються з урахуванням вимог пункту 93 глави 12 розділу І Положення НБУ 64.

Головний ризик-менеджер подає звіти щодо оцінки ринкового ризику Наглядовій раді Банку, комітету з управління ризиками не рідше одного разу на квартал, правлінню банку та комітету з управління активами і пасивами - не рідше одного разу на місяць.

Головний ризик-менеджер / підрозділ з управління ризиками в разі значного підвищення ринкового ризику (наближення фактичних показників ринкового ризику до встановлених значень лімітів або порушення / потенційного порушення лімітів) не пізніше наступного робочого дня інформує про це раду банку, комітет з управління ризиками, правління банку та комітет з управління активами і пасивами. Інформація про причини таких порушень та пропозиції щодо заходів для усунення порушень надаються з урахуванням вимог пункту 93 глави 12 розділу І Положення НБУ 64.

Головний ризик-менеджер / підрозділ з управління ризиками не пізніше наступного робочого дня з дня отримання ним повідомлення доводить до Наглядової ради банку та Правління банку інформацію про значну подію операційного ризику.

Головний ризик-менеджер подає звіти щодо операційного ризику раді банку, комітету з управління ризиками, комітету з управління операційним ризиком (у разі його створення) та правлінню банку не рідше одного разу на квартал.

Головний ризик-менеджер / підрозділ з управління ризиками не пізніше наступного робочого дня після виявлення ризику інформує раду банку, комітет з управління ризиками, правління банку, комітет з управління операційним ризиком (у разі його наявності) про значне підвищення операційних ризиків з метою прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.

Головний ризик-менеджер має право виконувати інші функції додатково до визначених у пункті 37 2 глави 7 розділу I Положення НБУ № 64 та які не суперечать вимогам зазначеного Положення.

Головний ризик-менеджер має право бути присутнім на засіданнях Правління Банку, комітетів та інших колегіальних органів, утворених Правлінням Банку, та накладати заборону (вето) на рішення цих органів, якщо реалізація таких рішень призведе до порушення встановленого ризик-апетиту та/або затверджених лімітів ризику, а також в інших випадках, установлених радою банку, та невідкладно інформує Наглядову раду Банку або комітет з управління ризиками (у разі його створення) про такі рішення.

2.4. **Функції Управління комплаєнс та Головного комплаєнс-менеджера:**

Управління комплаєнс з метою забезпечення ефективності функціонування системи управління ризиками виконує такі функції з управління комплаєнс-ризиком:

1) забезпечує організацію контролю за дотриманням банком норм законодавства, внутрішньобанківських документів та відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк;

2) забезпечує моніторинг змін у законодавстві та відповідних стандартах професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк, та здійснює оцінку впливу таких змін на процеси та процедури, запроваджені в Банку, а також забезпечує контроль за імплементацією відповідних змін у внутрішньобанківські документи;

3) забезпечує контроль за комплаєнс-ризиком, що виникає у взаємовідносинах Банку з клієнтами та контрагентами, з метою запобігання участі та/або використання Банку в незаконних операціях;

4) забезпечує управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів, що можуть виникати на всіх рівнях організаційної структури Банку, прозорість реалізації процесів банку та в разі виявлення будь-яких фактів, що свідчать про наявність конфлікту інтересів у Банку, інформує головного комплаєнс-менеджера;

5) забезпечує організацію контролю за дотриманням банком норм щодо своєчасності та достовірності фінансової та статистичної звітності;

6) здійснює на регулярній основі контроль за відсутністю конфлікту інтересів між керівниками Банку та суб'єктом оціночної діяльності;

7) забезпечує організацію контролю за захистом персональних даних відповідно до законодавства України;

8) надає роз'яснення, консультації керівникам банку на їх запити з питань контролю за дотриманням банком законодавства України та відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк;

9) забезпечує проведення навчання та обізнаність працівників Банку щодо дотримання норм законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, культури управління ризиками, ураховуючи кодекс поведінки (етики);

10) забезпечує функціонування системи управління ризиками шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування і надання рекомендацій щодо пом'якшення комплаєнс-ризику;

11) забезпечує організацію контролю за відповідністю процесів щодо управління проблемними активами законодавству України та внутрішньобанківським документам;

12) забезпечує контроль за дотриманням Банком норм щодо визначення переліку пов'язаних з Банком осіб для забезпечення цілісності та повноти процесу ідентифікації пов'язаних з Банком осіб і контролю за операціями з ними;

13) готує висновки щодо комплаєнс-ризику, який притаманний новим продуктам та значним змінам у діяльності Банку, до моменту їх упровадження для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень; 14) готує висновки стосовно комплаєнс-ризику для ухвалення кредитних рішень щодо кредитів пов'язаним із Банком особам;

15) здійснює контроль за відповідністю системи компенсацій та відшкодування, що запроваджена в Банку, а також процедур притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Банку, вимогам законодавства України;

16) готує звіти щодо комплаєнс-ризику;

17) обчислює профіль комплаєнс-ризику;

18) розробляє, бере участь у розробленні внутрішньобанківських документів згідно з додатком 2 Положення НБУ № 64 та контролює їх дотримання;

19) бере участь у дослідженні подій внутрішнього та зовнішнього шахрайства.

Працівники Управління комплаєнс несуть відповідальність за неналежне виконання, неякісне чи несвоєчасне виконання своїх функцій та обов’язків визначених чинним законодавством України, Положенням про Управління та посадовими інструкціями, внутрішніми документами Банку виконання яких входить до їх компетенції, якщо це сталося з їх вини.

Головний комплаєнс-менеджер несе відповідальність за виконання Управлінням комплаєнс покладених на цей підрозділ функцій. Головний комплаєнс-менеджер виконує такі функції:

1) подає звіти щодо комплаєнс-ризику Наглядовій раді Банку, комітету з управління ризиками (у разі створення) та Правлінню Банку не рідше одного разу на квартал або частіше у випадках, установлених законодавством України;

2) забезпечує координацію роботи з питань управління комплаєнс-ризиком між структурними підрозділами Банку;

3) інформує Наглядову раду Банку, комітет з управління ризиками (у разі створення), Правління Банку про надмірні ризики, на які може наражатися Банк;

4) повідомляє Національний банк про підтверджені факти неприйнятної поведінки в Банку / порушення в діяльності Банку та конфлікти інтересів, що виникли в Банку, якщо Наглядовою радою Банку не були застосовані заходи, що забезпечили їх усунення. Інформація про підтверджені факти неприйнятної поведінки в Банку / порушення в діяльності Банку та про конфлікти інтересів, що виникли в Банку, надається структурному підрозділу Національного банку, що здійснює безвиїзний нагляд за банками;

5) забезпечує розроблення, бере участь у розробленні внутрішньобанківських документів згідно з додатком 2 Положення НБУ № 64.

Головний комплаєнс-менеджер має право виконувати інші функції додатково до визначених у пункті 40 2 глави 8 розділу I Положення НБУ № 64 та які не суперечать вимогам зазначеного Положення.

Банком покладено на головного комплаєнс-менеджера функції відповідального працівника Банку за проведення фінансового моніторингу з дотриманням вимог пункту 32 глави 4 розділу I Положення НБУ 64.

Головний комплаєнс-менеджер несе відповідальність за діяльність Управління комплаєнс, має право бути присутнім на засіданнях Правління Банку, комітетів та інших колегіальних органів, утворених Правлінням Банку, і накладати заборону (вето) на рішення цих органів, якщо реалізація таких рішень призведе до порушення вимог законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, конфлікту інтересів, а також в інших випадках, установлених Наглядовою радою Банку, та невідкладно інформує раду банку та/або комітет з управління ризиками (у разі створення) про такі рішення.

2.5. **Профільні комітети**

Наглядова рада Банку має право створювати комітети з числа її членів для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні Наглядової ради Банку питань, що належать до її компетенції. Наглядова рада Банку залишається відповідальною за загальне управління ризиками та забезпечує контроль за виконанням комітетами їх функцій.

Правління Банку має право створювати комітети Банку, делегувавши їм частину своїх функцій з управління ризиками. У цьому разі Правління Банку залишається відповідальним за виконання делегованих ним функцій.

Комітети забезпечують управління ризиками (прийняття рішень) в межах повноважень, які надаються Наглядовою радою або Правлінням банку в залежності від мети створення комітету та делегування функцій.

Комітети здійснюють свою діяльність на підставі положення або іншого документа, у якому зазначаються їх обов'язки, сфера діяльності та робочі процедури. Такі процедури включають подання комітетами звітів про свою діяльність Наглядовій раді/Правлінню Банку залежно від підпорядкування.

Комітети повинні складати протоколи або інші документи щодо проведених засідань, у яких зазначати порядок денний засідань, стислий огляд розглянутих питань, надані рекомендації, прийняті рішення з результатами поіменного голосування та особливими думками (за наявності).

2.6. **Бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки Банку**

Здійснюють свою діяльність та прийняття ризиків в межах доведених лімітів, встановлених процедур і регламентів проведення операцій, затверджених профільними комітетами, Правлінням та Наглядовою радою Банку.

2.7. Відповідальний працівник Банку та Управління фінансового моніторингу.

Відповідальний працівник Банку та Управління фінансового моніторингу забезпечують належне управління ризиками ВК/ФТ ґрунтуючись на вимогах чинного законодавства, роз’ясненнях Національного банку України, внутрішніх документах Банку та Політики АТ «КРЕДИТВЕСТ БАНК» з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів,

одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (ПВК/ФТ), яка визначає загальні принципи Банку щодо дотримання вимог законодавства України з питань фінансового моніторингу, визначає загальні вимоги до побудови та функціонування внутрішньобанківської системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - ПВК/ФТ), основні вимоги управління ризиками, функціонування внутрішнього контролю, ризик-апетиту у сфері ПВК/ФТ, інше.

2.8. **Розподіл обов'язків за видами ризиків**

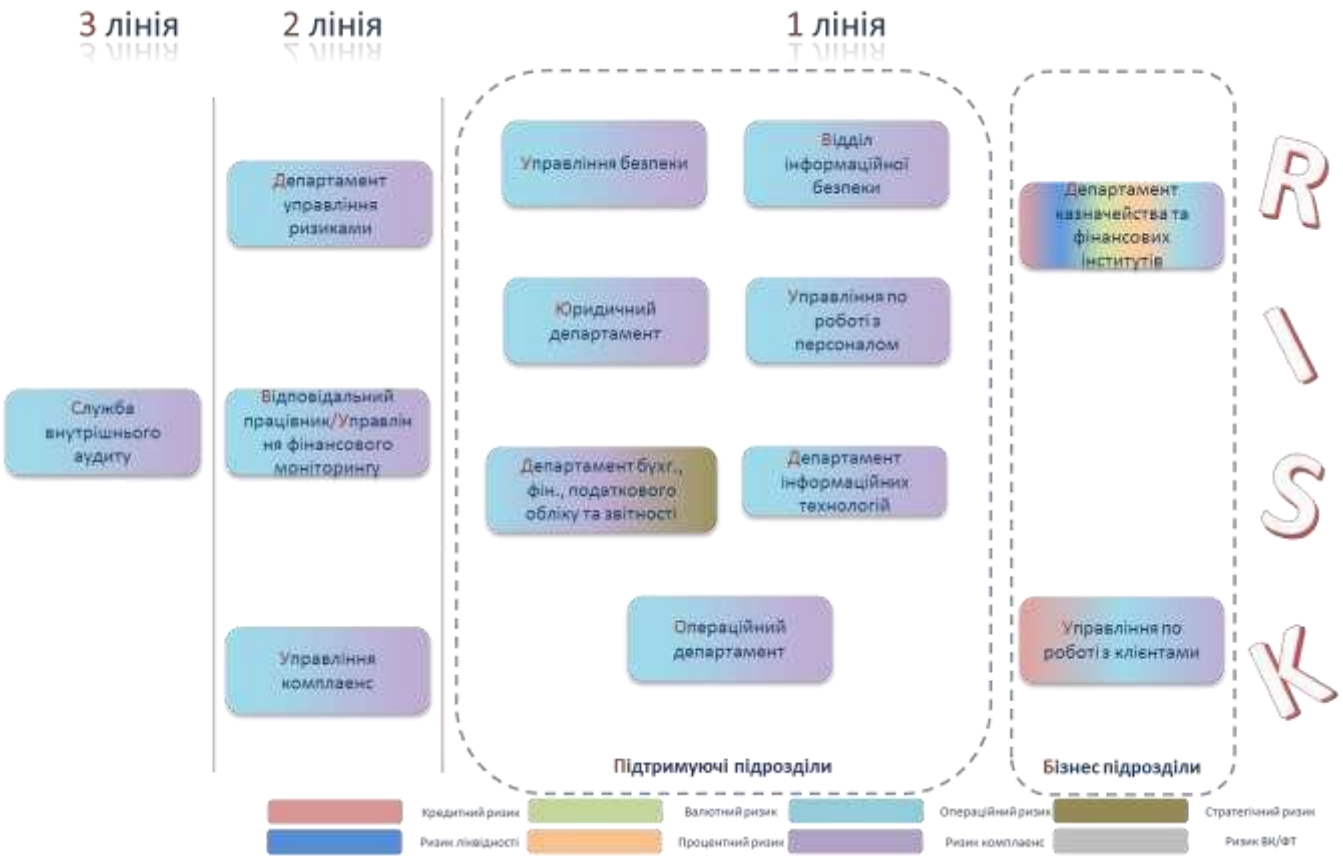

3. КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ

Відповідно до існуючої практики Банком може прийматись в Декларації схильності до ризиків наступна класифікація ризиків, яка представлена наступною картою ризиків, в тому числі суттєвих, що є притаманними для діяльності Банку:

Клас ризиків	Категорія ризиків	Підкатегорія
ФІНАНСОВІ РИЗИКИ		
КРЕДИТНІ РИЗИКИ	Індивідуальний ризик	Ризик позичальника
		Ризик емітента
		Ризик кореспондента
		Ризик дебітора
	Портфельний ризик	
	Ризик країни	
	Трансферний ризик	Ризик розрахункових систем
		Ризик неотримання зустрічного платежу/ поставки
РИЗИК ЛІКВІДНОСТІ		Ризик ліквідності ринку
		Ризик ліквідності фінансування
		Ризик надлишкової ліквідності
		Ризик концентрації пасивів
ПРОЦЕНТНИЙ РИЗИК БАНКІВСЬКОЇ КНИГИ		Ризик розривів
		Базисний ризик
		Ризик опціонності (несуттєвий)
РИНКОВИЙ РИЗИК		Ризик дефолту (несуттєвий)
		Процентний ризик торгової книги (несуттєвий)
		Ризик кредитного спреду(несуттєвий)
		Фондовий ризик (несуттєвий)
		Валютний ризик
		Товарний ризик (несуттєвий)
		Ризик волатильності (несуттєвий)
ІНШІ		
ІНШІ	Операційний ризик	Модельний ризик
		Юридичний ризик
		Ризик інформаційної безпеки, включає кіберризик
		Ризик інформаційно-комунікаційних технологій (ризик ІСТ)
	Комплаєнс ризик	
	Репутаційний ризик	
	Стратегічний ризик	Ризик платоспроможності
		Ризик втрати конкурентоспроможності
		Інвестиційний ризик
		Інноваційний ризик

	Інтегрований ризик та ризик достатності капіталу	
	Ризик ВК/ФТ	
	ESG-ризики	Екологічні, соціальні та управлінські

Перелік операцій, що генерують ці ризики, обмежений діючою ліцензією Банку та політиками Банку.

Суттєвий ризик	**Види операцій, які генерують ризик**
кредитний ризик	операції, що обліковуються Банком за активними балансовими або позабалансовими рахунками Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 вересня 2017 року № 89. До таких операцій належать усі види кредитних операцій, операції з розміщення коштів на кореспондентських рахунках в інших банках, операції з придбання цінних паперів, дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за господарською діяльністю, інші активні банківські операції, уключаючи нараховані за всіма цими операціями доходи
ризик ліквідності	операції, що призводять до зміни ліквідної позиції Банку, в т.ч. залучення і розміщення грошових вкладів та кредитів; здійснення розрахунків за дорученням клієнтів та їх касове обслуговування; операції з цінними паперами та валютою/банківськими металами від свого імені тощо;
процентний ризик банківської книги	операції з процентними активами та зобов’язаннями Банку у складі банківської книги
ринковий ризик	операції, що впливають на розмір відкритої валютної позиції Банку
операційні ризики	всі операції Банку
комплаєнс-ризик	всі операції Банку

Банк уключає до торгової книги всі інструменти (фінансові інструменти, інструменти в іноземних валютах та інструменти в товарах), які обліковуються за балансовими і позабалансовими рахунками та відповідають вимогам до інструментів торгової книги, установленим у розділі V Положення НБУ 64.

Оскільки Банк має незначні суми або зовсім відсутні інструменти в торговій книзі, такі ризики є несуттєвими та не оцінюються Банком, а саме:

- ризик дефолту інструментів, що міститься в торговій книзі банку;
- процентний ризик торгової книги;
- ризик кредитного спреду;

• фондовий та товарний ризики інструментів, що утримуються в торговій книзі банку.

Банк оцінює ризик волатильності, якщо в його балансі сума вартостей опціонів, уключаючи вбудовані опціони в інші фінансові інструменти, базовими змінними для яких є ринкові ціни акцій або товарів, процентні ставки, ринкові індекси або валютні курси без урахування знаку позиції, перевищує 1 % регулятивного капіталу банку.

Банк оцінює ризик волатильності, валютний та товарний ризики за інструментами, що містяться у торговій і в банківській книгах.

Кредитний ризик

Кредитний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору:

Кредитний ризик поділяється:

• індивідуальний;

• портфельний;

• ризик країни;

• трансфертний.

Індивідуальний. Джерелом індивідуального кредитного ризику виступає окремий, конкретний контрагент банку – позичальник, боржник, емітент цінних паперів. Оцінка індивідуального кредитного ризику передбачає оцінку кредитоспроможності такого окремого контрагента, тобто його індивідуальну спроможність своєчасно та в повному обсязі розрахуватися за прийнятими зобов'язаннями.

Портфельний кредитний ризик. Проявляється у зменшенні вартості активів банку (іншій, аніж внаслідок зміни ринкової процентної ставки). Джерелом портфельного кредитного ризику виступає сукупна заборгованість банку за операціями, яким притаманний кредитний ризик – кредитний портфель, портфель цінних паперів, портфель дебіторської заборгованості тощо. Оцінка портфельного кредитного ризику передбачає визначення диверсифікації активів банку. Ризик концентрації активів. Під концентрацією розуміють відсоток активів, що належать одному контрагенту (групі пов'язаних контрагентів), однорідне забезпечення (застава) з подібними характеристиками за наданими банком активами.

Ризик країни. Імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання доходів унаслідок впливу на діяльність боржника-контрагента несприятливих умов в економічній, соціальній, політичній сферах іншої країни. Міжнародному кредитуванню, крім кредитного ризику, притаманний ризик країни, який виникає через особливості економіки, соціального ладу та політичного устрою країни позичальника. Ризик країни особливо помітний при кредитуванні іноземних урядів або їхніх установ, оскільки таке кредитування зазвичай незабезпечене. Проте цей ризик повинен завжди враховуватися у кредитній та інвестиційній діяльності – не має значення, в якому секторі - державному чи приватному.

Трансфертний. Імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок того, що у банку або його

боржників/контрагентів, які є нерезидентами, немає можливості отримання іноземної валюти за кордоном та/або перерахування її в Україну.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності. Імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки. Ризик надлишкової ліквідності – це ризик втрати прибутків банку через надлишок високоліквідних, але недоходних активів. Ризик ліквідності поділяється:

- ризик ліквідності ринку;
- ризик ліквідності фінансування;
- ризик надлишкової ліквідності; ризик концентрації пасивів.

Ризик ліквідності ринку. Ризик для надходжень та капіталу через нездатність банку швидко закрити розриви своїх позицій за поточними ринковими ставками, не зазнавши при цьому неприйнятних змін.

Ризик ліквідності фінансування. Виникає через нездатність управляти незапланованими відтоками коштів, змінами джерел фінансування та/або виконувати позабалансові зобов'язання.

Ризик надлишкової ліквідності. Проявляється у надмірних залишках високоліквідних активів у т. ч. - в касі. Призводить до неефективного використання коштів та зменшення дохідності.

Ризик концентрації пасивів. Ризик фінансових втрат внаслідок надмірної концентрації за ознакою регіонів, галузей, продуктів, контрагентів, групи пов'язаних контрагентів.

Процентний ризик

Процентний ризик банківської книги (IRRBB) . Імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливих змін процентних ставок. Основними типами ризику зміни процентної ставки, на які зазвичай наражається банк, є:

- ризик розривів;
- базисний ризик;
- ризик опціонності(несуттєвий).

Ризик розривів, який виникає через різницю в строках погашення (для інструментів з фіксованою процентною ставкою) або зміни величини індексу процентної ставки (для інструментів із плаваючою процентною ставкою) активів, зобов'язань та позабалансових позицій в банківській книзі. Банк здійснює розрахунок ризику розривів з урахуванням того, чи відбуваються зміни процентних ставок послідовно за всією кривою дохідності (паралельний ризик), чи диференційовано за періодами зі зміною в нахилі та формі кривої дохідності (непаралельний ризик);

Базисний ризик, який виникає через те, що немає достатнього тісного зв'язку між коригуванням ставок, отриманих та сплачених за різними інструментами, всі інші характеристики яких щодо переоцінки є однаковими;

Ризик опціонності, який виникає через проведення банком операцій з опціонами (автоматичний ризик опціонності) або наявності вбудованих опціонів у стандартних продуктах банку (поведінковий ризик опціонності).

Ринковий ризик

Ринковий ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого впливу факторів ринкового ризику (курсів іноземних валют, процентних ставок та/або інших факторів) на вартість/ціну інструментів.

Ризик дефолту, який виникає через невиконання емітентом боргового цінного папера або іншого інструменту, що міститься в торговій книзі банку, своїх контрактних зобов'язань.

Процентний ризик торгової книги, який виникає через несприятливі зміни ринкових процентних ставок, що впливають на вартість боргових цінних паперів або інших фінансових інструментів, торгівля якими на організованих ринках капіталу та поза ними характеризується ринковою поведінкою, властивою борговим цінним паперам, що утримуються в торговій книзі банку.

Ризик кредитного спреду, який виникає через розширення (збільшення) кредитного спреду між дохідністю до погашення цінного папера або іншого фінансового інструменту з фіксованим прибутком, що міститься в торговій книзі банку, та безризиковою дохідністю до погашення (дохідністю до погашення облігацій внутрішньої державної позики, номінованих у національній валюті) з аналогічною дюрацією, яка впливає на ринкову вартість таких інструментів. Розширення кредитного спреду може бути пов'язане як зі зниженням кредитної якості емітента фінансового інструменту, так і з загальними змінами ринкової кон'юнктури.

Фондовий ризик, який виникає через несприятливі зміни ринкової ціни пайових цінних паперів або інших фінансових інструментів, торгівля якими на організованих ринках капіталу та поза ними характеризується ринковою поведінкою, властивою пайовим цінним паперам, що утримуються в торговій книзі банку.

Валютний ризик, який виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют, що впливають на вартість/ціну інструментів, що утримуються в торговій та банківській книгах банку.

Товарний ризик, який виникає через несприятливі зміни ринкової ціни товарів, що утримуються в торговій та банківській книгах банку.

Ризик волатильності , який виникає через несприятливі зміни волатильності ринкових цін, процентних ставок, ринкових індексів і валютних курсів, що призводять до зменшення вартості опціонів, уключаючи вбудовані опціони в інші фінансові інструменти.

Операційний ризик

Операційний ризик –- операційний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників банку або інших осіб, збоїв у роботі систем банку або внаслідок впливу зовнішніх факторів.

Операційний ризик уключає юридичний ризик, однак має виключати ризик репутації та стратегічний ризик;

Операційний ризик включає:

• модельний ризик;

• ризик юридичний;

• Ризик інформаційної безпеки;

• Ризик інформаційно-комунікаційних технологій

Модельний ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок рішень, заснованих головним чином на внутрішніх моделях, через помилки в їх розробці, впровадженні або використанні.

Юридичний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок неочікуваного застосування норм законодавства через можливість їх неоднозначного тлумачення або унаслідок визнання недійсними умов договору у зв'язку з їх невідповідністю вимогам законодавства України.

Ризик інформаційної безпеки (складова операційного ризику) - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок порушення конфіденційності, цілісності, доступності даних в інформаційних системах банку, недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів або настання зовнішніх подій, уключаючи кібератаки або неадекватну фізичну безпеку. Ризик інформаційної безпеки включає кіберризик.

Ризик інформаційно-комунікаційних технологій (далі - ризик ІСТ) (складова операційного ризику) - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несправності або невідповідності інформаційно-комунікаційних технологій бізнес-потребам банку, що може призвести до порушення їх сталого функціонування, або недоліків в організації управління такими технологіями;

Комплаєнс ризик

Комплаєнс-ризик - імовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання банком вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішньобанківських документів банку.

Ризик репутації

Ризик репутації - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого сприйняття іміджу банку клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами.

Ризик ВК/ФТ

Ризик ВК/ФТ - небезпека (загроза, уразливі місця) для Банку бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення під час надання ним послуг відповідно до характеру його діяльності.

Стратегічний ризик

Стратегічний ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неправильних управлінських рішень та неадекватного реагування на зміни в бізнес-середовищі.

Важливим компонентом забезпечення сталого розвитку банку є система управління екологічними, соціальними та управлінськими (англійською мовою Environmental, Social, and Governance, ESG) ризиками (далі – ESG-ризики).

Рада банку поступово забезпечує інтеграцію ESG в загальну систему управління ризиками.

ESG-ризики

Екологічні, соціальні та управлінські фактори (Environmental, Social, and Governance, ESG) – це фактори, які можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на фінансові результати чи платоспроможність суб'єкта господарювання, фізичної особи, сталий розвиток країни, та ті,що пов’язані з екологічними, соціальними та управлінськими питаннями.

Управління кліматичними, екологічними і соціальними ризиками – це система, яка дає змогу на постійні основі виявляти, вимірювати, моніторити, контролювати, звітувати та пом’якшувати екологічні та соціальні ризики, спричинені підготовкою й реалізацією проєкту, що фінансується, та діяльністю суб’єкта фінансування. Така система управління ризиками є обов’язковим компонентом політики сталого розвитку, важлива для фінансових інституцій, їх клієнтів (підприємств -позичальників), а також для інвесторів.

Банк під час фінансування ними проєктів буде враховуватися ризики, впливи та можливості, зокрема:

▪ екологічні: потенційні або фактичні зміни фізичного або природного середовища (наприклад, забруднення навколишнього середовища, вплив на біорізноманіття, викиди вуглецю, використання природних ресурсів, зміна клімату);

▪ соціальні: потенційні або фактичні ефекти, що мають вплив на населення територій та, зокрема, на робочу силу (наприклад, охорона здоров’я і безпека праці, ланцюги постачання, різноманітність та інклюзія);

▪ управлінські: структура та процеси корпоративного управління, за допомогою яких здійснюється управління компаніями і контроль над ними (наприклад, структура та різноманітність складу наглядової ради, етична поведінка, управління ризиками, розкриття інформації та прозорість).

Кліматичні виклики є джерелом двох груп кліматичних ризиків:

1) ризиків переходу (transition risks) до моделі низьковуглецевої економіки; 2)

фізичних ризиків (physical risks).

Обидві групи ризиків можуть впливати на економіку/ фінанси мікро- та макрорівнів через ряд каналів трансформації, призводити до значних фінансових втрат.

Ризики переходу є можливими фінансовими втратами внаслідок швидкого переходу до моделі низьковуглецевої економіки, стрімких трансформацій, зумовлених змінами економічної та екологічної політики, уподобань споживачів, соціальних норм, іміджу, ринкових переваг, розробкою чистих ("зелених") технологій. Прикладами кліматичних

Ризиків переходу є випадки, коли розвідані запаси викопного палива не будуть видобуті та перетворені в активи, або коли терміновий розпродаж активів призводить до різкого падіння їх вартості. Занадто швидкий рух до низьковуглецевої економіки посилює Ризики переходу, може істотно зашкодити фінансовій стабільності.

Ризики переходу впливають на прибутковість бізнесу та добробут домогосподарств, породжують фінансові ризики кредиторів та інвесторів. На макроекономіку вони впливають через інвестиції, продуктивність, ціни, особливо, коли перехід призводить до заволодіння активами.

Фізичні ризики – можливі економічні та фінансові втрати, пов'язані з наслідками змін кліматичного циклу (підвищення середніх температур, зміна рівня води у світовому океані) та екстремальними погодними явищами, зумовленими зміною клімату (сильніші та частіші шторми, повені, посухи тощо).

Фізичні ризики впливають на економіку/фінанси двояко, зокрема можуть виникнути: ▪ критичні наслідки в результаті екстремальних погодних явищ – можливі дестабілізація бізнесу та пошкодження майна. Наприклад, з посиленням потепління можливі стійкі довготривалі негативні наслідки для економіки, зростання ризиків для страховиків у зв'язку зі зменшенням у деяких регіонах страхового покриття та вартості активів; ▪ хронічні наслідки в результаті зростання температури, рівня моря та опадів – особливо можуть вплинути на працю, капітал, землю та природний капітал у конкретних регіонах. Такі зміни потребують відповідної адаптації та значних інвестицій від компаній, домогосподарств та урядів.

Важливість систем управління кліматичними, екологічними та соціальними ризиками для банків, їх клієнтів – підприємств - позичальників та інвесторів

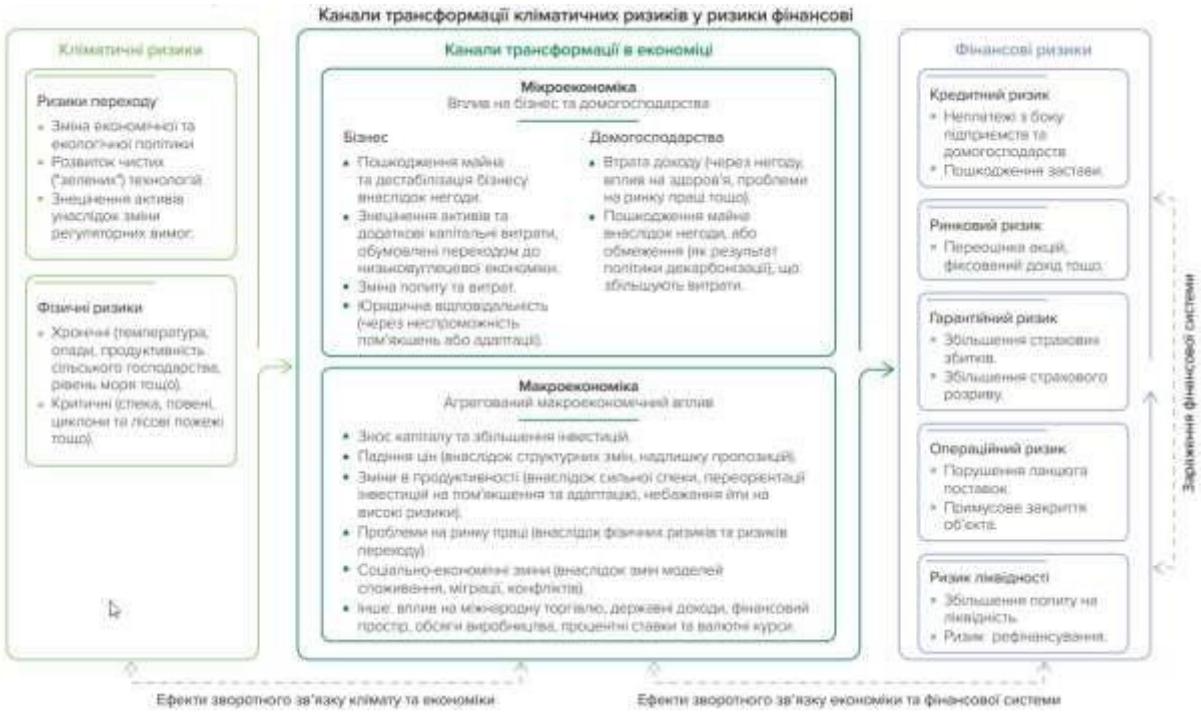

Управління екологічними, соціальними та управлінськими ризиками (Environmental, Social, and Governance risk management, ESGRM) буде інтегрована у внутрішнє нормативне регулювання Банку, які забезпечать на постійній основі виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення таких ризиків, що виникають як на етапах

підготовки та реалізації проектів, що повністю або частково фінансуються так і в безпосередній діяльності Банку.

Інтегрований ризик

Інтегрований ризик та ризик достатності капіталу. Агреговане значення (сумарна вартість) ризиків, які можуть визначатись кількісно (кредитний, ліквідності, ризик процентної ставки, ринковий ризик, валютний ризик).

Банк під час оцінки всіх видів ризиків ураховує ризик концентрації. Банк розглядає ризик концентрації як концентрацію своїх активів та зобов'язань у розрізі:

1) одного боржника/контрагента та групи пов'язаних контрагентів;
2) бізнес-ліній і продуктів;
3) видів економічної діяльності (галузевої концентрації) та географічних регіонів;
4) пов'язаних із контрагентами осіб, чиї фінансові результати залежать від одного виду діяльності чи основного продукту;
5) класів боржників/контрагентів, що визначаються відповідно до вимог НБУ; 6) видів забезпечення виконання боржниками та контрагентами своїх зобов'язань; 7) видів валют.

Підходи, методи та процедури Банку щодо виявлення, оцінки, моніторингу, зменшення, хеджування, уникнення, диверсифікації, звітування щодо суттєвих ризиків та їх складових, які притаманні діяльності Банку, зафіксовані в профільних положеннях щодо управління суттєвими ризиками.

В 2023 році Банк планує впровадити додаткові процеси згідно таблиці:

Новий процес	Короткий опис:
Впровадження оцінки впливу екологічних, соціальних та управлінських (англійською мовою Environmental, Social and Governance, ESG)	Банк поступово впроваджує оцнку ESG ризик факторів на довгострокову стійкість банку, а також визначає потреби щодо мінімізації негативного впливу цих факторів на діяльність банку та забезпечення підтримки належних знань керівників банку з екологічних, соціальних і управлінських питань.
Впровадження процесу ICAAP	Процес ICAAP: - є внутрішнім процесом оцінки банком (самооцінки) достатності капіталу, необхідного для покриття всіх суттєвих ризиків, притаманних діяльності банку, а також дотримання ним регуляторно-наглядових вимог, установлених Національним банком; - має забезпечити наявність у банку достатнього обсягу капіталу для досягнення бізнес-цілей згідно з його стратегією та бізнес-планом як у звичайних, так і в стресових ситуаціях; - є частиною системи управління ризиками банку, що є невід’ємною складовою системи корпоративного управління.

Впровадження процесу ILAAP	Процес ILAAP банку включає: 1) оцінку достатності внутрішньої ліквідності за економічною та нормативною перспективами на прогнозний період; 2) планування достатності внутрішньої ліквідності; 3) моніторинг достатності внутрішньої ліквідності та складання управлінської звітності щодо достатності внутрішньої ліквідності; 4) оцінку банком процесу ILAAP; 5) складання звіту щодо процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності (далі – Звіт щодо процесу ILAAP) та подання його до Національного банку. В 2023 році вивчення із метою впровадження згідно вимог НБУ.
Розрахунок мінімального розміру ринкового ризику згідно з вимогами Положення №162	Постановою №162 затверджено Положення про порядок визначення банками України мінімального розміру ринкового ризику (далі – Положення №162), яке встановлює порядок визначення банками України мінімального розміру ринкового ризику для врахування під час розрахунку нормативів достатності капіталу згідно з вимогами
	Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368. Мінімальний розмір ринкового ризику розраховуватиметься як сукупна величина таких складових: процентного ризику торгової книги, фондового ризику, валютного ризику та товарного ризику, у складі яких передбачено врахування ризику опціонів, чутливих до відповідного виду ризику. Водночас процентний ризик торгової книги та фондовий ризик банки розраховуватимуть виключно за інструментами, що утримуються в торговій книзі, у той час як валютний та товарний ризики – за інструментами, що утримуються як в торговій, так і в банківській книгах.
Розрахунок комбінованого буферу капіталу та розрахунок коефіцієнта левериджу.	Банк проводить вивчення процесів оцінки комбінованого буферу капіталу та розрахунку коефіцієнта левериджу, із метою вивчення впливу на достатність капіталу в разі прийняття рішення Національним банк України про встановлення значень цих показників.

4. ЕТАПИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Комплексна система управління ризиками включає такі етапи (Схема №1):

виявлення ризику: належне виявлення ризику - це, в першу чергу, визнання та розуміння наявних ризиків або ризиків, що можуть виникнути у зв'язку з новими діловими ініціативами. Виявлення ризику має бути постійним процесом, що має здійснюватися як на рівні окремої операції, так і на рівні портфелів; **вимірювання ризику**: точне і своєчасне вимірювання ризиків є надзвичайно важливим компонентом ефективного управління ризиками. Банк має періодично перевіряти надійність інструментів вимірювання, які він використовує. Належні системи вимірювання ризиків передбачають оцінювання як окремих

операцій, так і портфелів; **моніторинг ризику**: банк має здійснювати моніторинг ризиків для забезпечення
своєчасного відстеження рівнів ризиків і винятків із тих чи інших правил; **контроль ризику**: банк має встановити обмеження і довести їх до виконавців за допомогою декларації схильності до ризиків, внутрішніх лімітів, положень, стандартів та/або процедур, які визначають обов'язки і повноваження працівників. Ці контрольні обмеження мають бути дійовими інструментами управління, які можна уточнювати в разі зміни умов або рівня толерантності до ризику. Банк має визначити послідовність процесу надання дозволів на виключення або зміни обмежень ризику, якщо вони є обґрунтованими; **пом'якшення/уникнення ризику:** Банк відмовляється від здійснення певних операцій або припинення ділових відносин, які наражають Банк на неприйнятний ризик або вдається до необхідних заходів з пом'якшення, диверсифікації, передачі ризику з метою оптимізації співвідношення ризиковості операції та очікуваної дохідності.

Аналізу підлягають чинники, що спричинили або можуть причинити появу ризиків і які можна поділити на дві групи: екзогенні (зовнішні щодо банку) та ендогенні (внутрішні).

Вимірювання ризику, або кількісна та якісна оцінка полягає у визначенні чинників оцінки ризику, які є рекомендованими критеріями, та встановленні інструментів вимірювання, надійність яких банк має періодично перевіряти.

Система оцінки ризиків передбачає визначення таких параметрів ризику банку:

- **кількість ризику** – це рівень або обсяг ризику, на який наражається банк і який оцінюється за трибальною шкалою – *незначна, помірна або значна;*

- **якість управління ризиком**, тобто наскільки добре здійснюється виявлення, вимірювання, контроль і моніторинг ризиків та оцінюється як висока, така, що потребує вдосконалення, або низька;

- **сукупний ризик** є узагальненим висновком щодо кількості ризику та якості управління ризиком за кожним видом ризику та комплексно в процесі стрес-тестування і оцінюється як:

* високий (більше 10% регулятивного капіталу); *

помірний(від 5%- 10% регулятивного капіталу); *

низький (менше 5% регулятивного капіталу).

Схема №1.

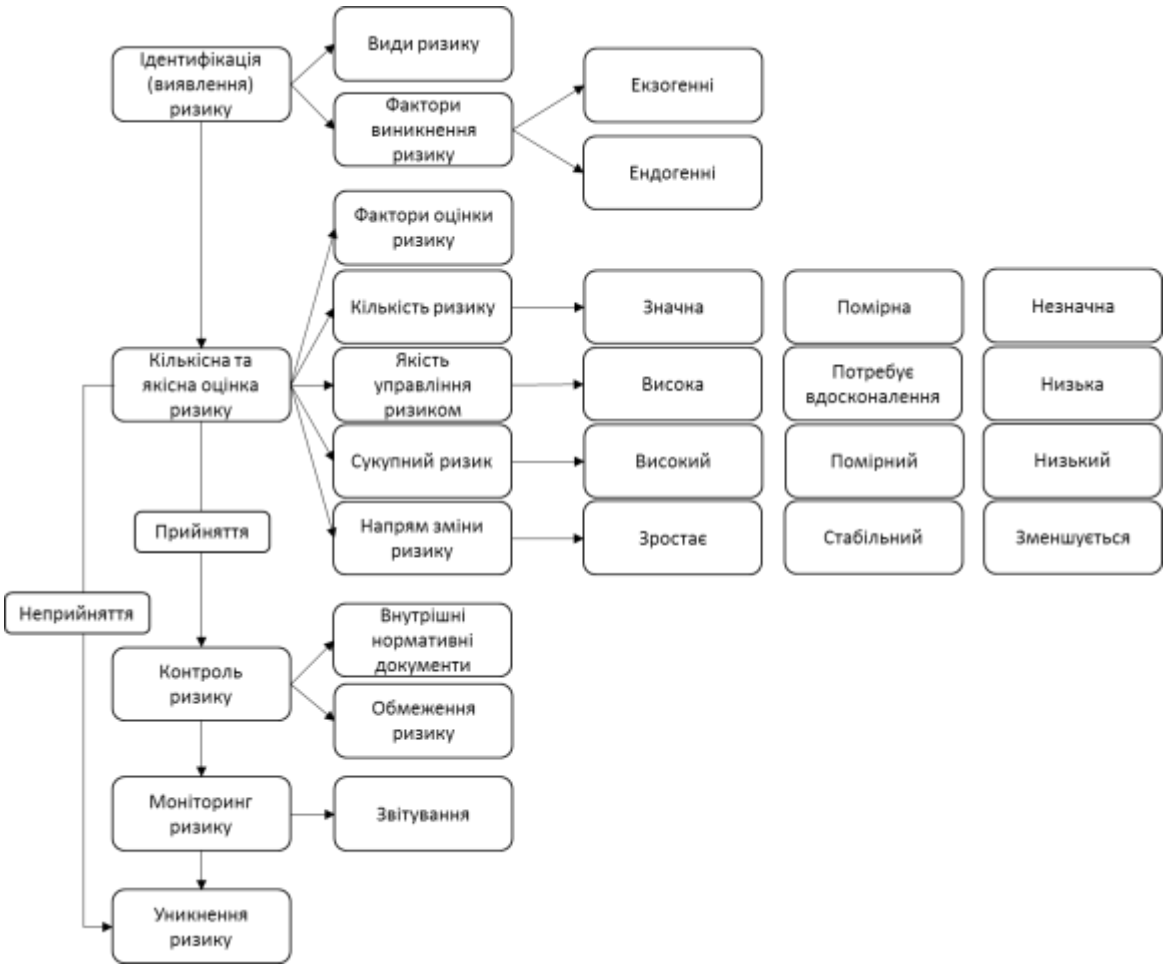

5. МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Залежно від видів ризику управління фінансовими ризиками здійснюється Банком за допомогою методів та інструментів, представлених у наступній Таблиці:

Назва ризику	Методи й інструменти управління ризиком
1. Кредитний ризик	1.1. Дотримання встановлених Національним банком України обов'язкових економічних нормативів (нормативів кредитного ризику). 1.2. Проведення детального аналізу фінансової звітності та бізнесу позичальників на стадії ухвалення рішення про видачу їм кредитів (змін істотних умов кредитування).

	1.3. Встановлення внутрішніх лімітів. 1.4. Адекватна система оцінки прийнятого в забезпечення кредитів заставленого майна (з погляду його поточної і прогнозної ліквідності). 1.5. Повнота сформованих банком резервів під очікувані кредитні збитки відповідно до вимог МСФЗ та величини кредитного ризику відповідно до вимог Положення N 351. Формування резервів під кредитні операції згідно із МСФЗ 9 (для визначення реальної вартості фінансового активу): -використання внутрішніх моделей щодо PD, LGD, макрофакторів 1.6. Диверсифікація кредитних вкладень. 1.7. Здійснення контролю за якістю кредитного портфеля, а також ефективного управління (у разі виявлення) непрацюючих кредитів, обсяг яких не повинний перевищувати встановленого ризик-апетиту. 1.8. Здійснення регулярного моніторингу кредитних операцій, фінансового стану, цільового використання, забезпечення, виконання умов кредитних договорів, тощо і дотримання лімітів. 1.9. Моніторинг та переоцінка вартості забезпечення за наданими кредитами. 1.10. Стрес – тестування кредитного ризику.
2. Ризик ліквідності	2.1. Консолідоване управління ризиком ліквідності. 2.2. Аналіз коефіцієнта покриття ліквідності (LCR) відповідно до вимог постанови Правління Національного банку України від 15 лютого 2018 року N 13 "Про запровадження коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR)" та аналіз коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR) з урахуванням рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду (Basel III: the net stable funding ratio) 2.3. Виконання нормативних значень показників ліквідності (нормативи ліквідності, встановлені НБУ; вимоги НБУ по виконанню норми обов'язкового резервування; внутрішні вимоги Банку (коефіцієнти). 2.4. Моніторинг стану ліквідності банку. 2.5. Здійснення оптимізації нетто-позиції (кумулятивних розривів) окремо за основними валютами (досягається через встановлення і подальший контроль за виконанням лімітів на максимальний розмір кумулятивної невідповідності між активами і зобов'язаннями на певні тимчасові проміжки). 2.6. Проведення регулярної інвентаризації банківських активів (для градації активів Банку по ступеню ліквідності з метою виявлення резервних активів, які, при необхідності, в першу чергу можуть бути трансформовані у високоліквідні (касові) активи для виконання Банком своїх зобов'язань перед контрагентами). 2.7. Встановлення внутрішніх лімітів. 2.8. Диверсифікація активних вкладень (передбачає різні напрями вкладень існуючих ресурсів). 2.9. Диверсифікація джерел залучення банківських ресурсів (передбачає при формуванні ресурсної бази Банку використання різних видів банківських пасивів). 2.10. Складання Плану ліквідності в цілому по Банку на прогнозний період. 2.11. Забезпечення бездоганної репутації Банку серед контрагентів. 2.12. Забезпечення постійного моніторингу змін ліквідності ринку. 2.13. Розробка та вдосконалення плану заходів на випадок кризових ситуацій. 2.14. Стрес – тестування ризику ліквідності.

3.Процентний ризик банківської книги	3.1. Проведення Gap-Аналізу – аналізу «розривів» між активами й пасивами, чутливими до зміни процентних ставок. 3.2. Метод NII відображає можливу зміну чистого процентного доходу банку протягом визначеного періоду часу, що призведе до відповідної зміни регулятивного капіталу банку. Горизонт оцінки процентного ризику банківської книги за методом NII обмежується короткостроковим періодом (до одного року). 3.3. Метод модифікованої дюрації - для оцінки зміни економічної вартості капіталу банку.
	3.4. Встановлення внутрішніх лімітів. 3.5. Оперативний контроль за дотриманням встановлених іншими актами внутрішнього регулювання діяльності Банку значень спреду. 3.6. Управління структурою активів і пасивів з метою максимізації розміру чистого спреда і чистої процентної маржі. 3.7. Основний орієнтир оцінки ефективності – відхилення процентних ставок за кредитами/депозитами, які склалися в Банку, з їх поточним рівнем, який існує на ринку. 3.8. Стрес – тестування ризику зміни процентної ставки.
4. Ринковий ризик	4.1. Здійснення валюто-обмінних операцій в межах: - значень обов'язкових економічних нормативів відкритої валютної позиції, встановлених НБУ; - внутрішніх лімітів, які діють в Банку (на окремі підрозділи, валюти). 4.2. Максимальний розмір відкритої валютної позиції не повинен перевищувати встановлені нормативи НБУ (які співпадають з внутрішніми вимогами Банку щодо мінімізації валютного ризику). 4.3. Політика Банку по управлінню валютним ризиком, перш за все, залежить: від політики курсоутворення НБУ і Уряду України (у короткостроковому і середньостроковому періодах) і від поточного стану на світових валютнофінансових ринках (при оперативному управлінні розмірами відкритих валютних позицій). 4.4. Для ризику волатильності, валютного та товарного ризиків - метод вартості під ризиком (VaR). 4.5. Стрес – тестування валютного ризику.

5. Операційний ризик	5.1. Впровадження сучасних інформаційних технологій (для зниження рівня впливу людського фактору та прискорення бізнес-процесів). 5.2. Здійснення контролю за відповідністю наявних інформаційних технологій в Банку об'ємам оброблюваної інформації. 5.3. Розробка та впровадження деталізованих технологічних карт та актів внутрішнього регулювання діяльності Банку, які регламентують бізнеспроцедури виконання окремих банківських операцій та процесів управління активами/пасивами Банку (включаючи ризик-менеджмент). 5.4. Розробка й впровадження системи звітності для виявлення потенційних проблем (помилок). Створення та ведення бази внутрішніх подій операційного ризику в програмному забезпеченні Банку та аналіз накопиченої в ній інформації КУОР 5.5. Аналіз результатів перевірок, здійснених підрозділом внутрішнього аудиту та зовнішнім аудитором; 5.6. Розрахунок показників ризику (Key Risk Indicators - KRI); 5.7. Використання систем моніторингу для виявлення шахрайських трансакцій та їх попередження. 5.8. Виконання вимог і рекомендацій платіжних систем щодо забезпечення безпеки операцій з використанням платіжних карток; 5.9. Забезпечення подвійного контролю при здійсненні: - реєстрації клієнтів в картковій системі; - видачі платіжних карток та ПІН-конвертів клієнтам банку; - бухгалтерського обліку операцій за платіжними картками. 5.10. Самооцінка операційного ризику (Risk Self Assessments); 5.11. Використання принципу розділення знань (відомостей) та подвійного контролю для секретних ключів та при інкасації банкоматів. 5.12. Проведення підбору кваліфікованих спеціалістів; 5.13. Проведення комплексних програм розвитку персоналу, направлених на підвищення їх кваліфікації;

	5.14. Створення в Банку єдиного інформаційного простору (що стало можливим після впровадження корпоративної мережі); 5.15. Забезпечення підтримки систем технічного і програмного забезпечення. 5.16. Впровадження сучасної автоматизованої банківської системи, що дозволить вийти на вищий рівень в автоматизації бізнес-процесів в Банку. 5.17. Стрес-тестування Системи управління інформаційною безпекою та інших операційних ризиків. 5.18. Виконання нормативних вимог НБУ й інших державних органів. 5.19. Дотримання договірної дисципліни. 5.20. Здійснення регулярного інформування своїх клієнтів про діяльність Банку через ЗМІ й рекламну продукцію, а також через веб-сторінку Банку в Інтернеті. 5.21. Здійснення регулярного інформування банків-контрагентів про поточний фінансовий стан Банку (шляхом щомісячного надання фінансової звітності). 5.22. Виконання фінансових показників, які відповідають міжнародним стандартам стійкості фінансової установи (для успішної співпраці з міжнародними фінансовими інститутами). 5.23. Стрес-тестування; 5.24. Сценарний аналіз (Scenario Analysis); 5.25. Валідація отриманих результатів використання моделей оцінки ризиків, бектестинг моделей з метою виявлення незастосовних або хибних моделей. 5.26. Для юридичного ризику: - стандартизуються основні банківські операції та угоди (визначені порядки, процедури, технології здійснення операцій і угод, укладення договорів); - встановлюється внутрішній порядок узгодження (візування) Юридичним департаментом договорів і проведених банківських операцій та інших угод, відмінних від стандартизованих; - здійснюється аналіз впливу чинників правового ризику на показники діяльності Банку; - на постійній основі проводиться аналіз законодавства України, нормативних актів державних органів України, щодо неочікуваного застосування норм законодавства через можливість їх неоднозначного тлумачення або унаслідок визнання недійсними умов договору у зв'язку з їх невідповідністю вимогам законодавства України; - забезпечується постійне підвищення кваліфікації співробітників Юридичного департаменту; - максимальна кількість працівників банку мають постійний доступ до актуальної інформації по законодавством та внутрішніми документами; - контроль лімітів повноважень, що надаються співробітникам на основі довіреності та її своєчасне відкликання.

6. Комплаєнс ризик	6.1. Забезпечення функціонування системи управління комплаєнс-ризиками шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування і надання рекомендацій щодо пом'якшення комплаєнс-ризику. 6.2. Створення та ведення бази внутрішніх подій комплаєнс-ризику, що є невід'ємною частиною внутрішніх подій операційного ризику, здійснення аналізу накопиченої в ній інформації. 6.3.Належна організація контролю за дотриманням Банком норм законодавства, внутрішньобанківських документів та відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк. 6.4. Дослідження випадків неприйнятної поведінки та суттєвих порушень в діяльності Банку. Інформування всіх працівників банку про механізм,

	відповідно до якого вони можуть анонімно повідомляти про неприйнятну поведінку в банку / порушення в діяльності Банку. 6.5.Аналіз продуктів, видів діяльності, процесів, що піддають Банк значному комплаєнс-ризику та впливають на Банк у разі його реалізації, а також пропозицій щодо уникнення чи пом'якшення цього ризику; 6.6.Фіксування, систематизація та аналіз причин, що спричинили випадки порушень вимог законодавства України [податкового, банківського законодавства, законодавства про захист прав споживачів, трудового, антимонопольного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, інших законів, нормативно-правових актів Національного банку та інших регуляторних органів] та внутрішньобанківських документів під час діяльності Банку, а також застосованих санкцій до Банку або інших негативних наслідків у результаті таких порушень; 6.7.Фіксування випадків порушень працівниками Банку кодексу поведінки (етики), дослідження їх причин та заходів щодо запобігання таким порушенням надалі; 6.8.Аналіз подій та факторів впливу, щодо формування недостовірної звітності для регуляторних і контролюючих органів, а також застосованих до Банку санкцій; 6.9.Комунікація, підготовка та надання Раді Банку та Правлінню Банку звітів з питань комплаєнс; 6.10. Аналіз зовнішньої інформації щодо комплаєнс-ризику (штрафи, накладені на інші банки, події, що призвели до погіршення репутації інших банків) та їх потенційних наслідків для Банку, якщо така інформація є публічною. 6.11. Управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів, що можуть виникати на всіх рівнях організаційної структури Банку, прозорість реалізації процесів Банку та в разі виявлення будь-яких фактів, що свідчать про наявність конфлікту інтересів у Банку, інформування Ради Банку та/або Правління Банку; 6.12. Проведення навчань працівників Банку з питань управління комплаєнс ризиком;

	6.13. Координація та комунікація з питань управління комплаєнс-ризиком, взаємодія з структурними підрозділами Банку.
7. Стратегічний ризик	7.1. Чітке визначення Банком своєї місії, цілей, завдань і стратегій розвитку на плановий період, що закріплене в Стратегії Банку. 7.2. Регулярне визначення Банком своєї ринкової позиції, що необхідне для оперативного реагування і внесення коректив в поточні бізнес-плани. 7.3. Диверсифікація діяльності Банку з точки зору продуктів, галузевої сегментації клієнтів, валюти, в якій здійснюються вкладення/залучення, географії контрагентів Банку (у тому числі і для мінімізації ризику країн). 7.4. Наявність в Банку системи контролю як за виконанням планових фінансових показників, так і за впровадженням нових продуктів.

8. Інтегрований ризик та ризик достатності капіталу	8.1. Визначення рейтингу Банку та його схильності до ризику здійснюється за допомогою наступних показників - стандарти капіталу, стандарти активів, стандарти менеджменту, стандарти ефективності, стандарти ліквідності та показники темпів приросту. 8.2. Визначення достатності капіталу Банку з урахуванням усіх ризиків, притаманних діяльності Банку та за результатами стрес-тестування ризиків Банку.

9. Репутаційний ризик	9.1. Оцінка сприйняття іміджу Банку клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами; 9.2. Включення в управлінську звітність про ризики інформацію про відкриті провадження у справах, у яких банк та/або керівник банку, та/або власник істотної участі в банку є відповідачем, а також про прийняті судами рішення не на їх користь, що можуть призвести до суттєвих наслідків для банку. Такими наслідками є виникнення збитків/санкцій та/або додаткових втрат чи недоотримання запланованих доходів, та/або втрати репутації, що окремо або в сукупності може спричинити порушення банком економічних нормативів капіталу та/або ліквідності, установлених Національним банком. 9.3. Забезпечення належного аналізу та оцінки ризиків, прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо мінімізації ризиків, зокрема аналіз інформації, що міститься в державних реєстрах, інформаційних системах банку та органів державної влади, засобах масової інформації, інших відкритих джерелах. 9.4. Усі працівники Банку уникають виникнення репутаційного ризику під час проведення своєї діяльності. 9.5. Своєчасне надання інформації до органів управління Банку у разі виявлення значних репутаційних ризиків. 9.6. Щорічна підготовка звіту щодо репутаційного ризику для Наглядової ради та Правління Банку. Звіт складають Управління комплаєнс та Департамент управління ризиками, кожен в своїй частині. Звіт має включати результати самооцінки структурних підрозділів (вплив на загальну оцінку – 30%), а також оцінку репутаційного ризику за кількісними (вплив – 30%) та якісними показниками (вплив – 40%). 9.7.

10. Ризик ВК/ФТ	10.1. Належна організація та функціонування внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ та проведення первинного фінансового моніторингу, функціонування належної системи управління ризиками ВК/ФТ, забезпечення функціонування ефективної внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ; 10.2. Створення та забезпечення функціонування системи управління ризиками, що передбачає, зокрема, визначення (виявлення), оцінку/переоцінку (вимірювання), моніторинг, контроль ризиків, з метою їх мінімізації, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтовного підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків, за необхідності де-рискінгу. 10.3. Всі внутрішні документи з питань фінансового моніторингу повинні містити процедури, достатні для забезпечення ефективного управління ризиками, а також для запобігання використанню послуг та продуктів Банка для ВК/ФТ; 10.4. Здійснення управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, у тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом; 10.5. Звітування про проблемні питання, пов'язані із забезпеченням належної системи управління ризиками ВК/ФТ Наглядовій раді Банку; 10.6. Запровадження культури ПВК/ФТ у Банку та забезпечення безпосередньої участі кожного працівника (у межах його компетенції) у процесі реалізації процедур ПВК/ФТ; 10.7. Чіткий розподіл обов'язків та повноважень між працівниками та структурними підрозділами Банку з метою недопущення в роботі Банку порушень законодавства України у сфері ПВК/ФТ; 10.8. Організація та наявність належного внутрішнього контролю (за різними видами послуг/продуктів, типами клієнтів, рівнем ризиків клієнтів,
	сумою фінансових операцій) та визначення працівників Банку, які приймають рішення на різних етапах контролю відповідно до їхніх функціональних обов'язків, забезпечуючи принцип «вища посада - більші повноваження та відповідальність"; 10.9. Інші заходи з управління ризиками передбачені чинним законодавством у сфері ПВК/ФТ.
11. ESGризики	11.1. Фінансування напрямків, які реалізують ESG стратегію; 11.2. Формування кредитного портфеля на основі систематичного поєднання традиційного фінансового аналізу з оцінкою факторів екологічного, соціального та управлінського впливу; 11.3. Підхід, що передбачає поступове виключення з кредитного портфеля окремих активів, які відносяться до компаній, галузей, країн, що демонструють наявність негативних ефектів за ESG критерієм; 11.4. Впровадження ESG рейтингів для судження Банку, щодо ефективності сталого розвитку компанії, змогу оцінити її ризики та потенційні можливості в екологічній, соціальній та управлінській сферах; 11.5. Використання даних рейтингових агентств для інвестиційного аналізу та прийняття управлінських рішень

Результатом стрес-тестування як одного з методів оцінки та управління ризиками є екстраполяція результатів тестування, як кожного ризику окремо, так і загального впливу в разі реалізації всіх сценаріїв, на нормативи Банку, ризик-апетити та розмір очікуваних кредитних збитків згідно вимог МСФЗ. З метою екстраполяції результатів обираються сценарії, які є найбільш вірогідними з огляду на поточну бізнес-модель Банку, ринкові умови та очікування Банку щодо їх зміни.

Методологія, моделі та періодичність здійснення стрес-тестування ризиків регламентується внутрішніми положеннями банку щодо управління профільними ризиками. Перелік факторів, що використовуються під час стрес-тестування, також наведені в цих положеннях, несуть рекомендаційний характер і можуть змінюватись, доповнюватись або ігноруватись на розсуд відповідального співробітника Банку, виходячи з бізнес-моделі Банку, ринкових умов та очікувань Банку щодо їх зміни.

Банк визначає методи проведення стрес-тестування щодо кожного із суттєвих видів ризику.

Припущення, які були використані Банком під час стрес-тестування, фіксуються в звіті щодо аналізу ризиків Банку.

Методи управління ризиками за способом впливу на ризик поділяються на превентивні методи й методи відшкодування втрат:

Превентивні методи – методи управління, метою яких є своєчасна ідентифікація схильності до ризику, обмеження можливих втрат, посилення профілактичних заходів щодо зниження рівня ризиків.

Превентивні заходи залежать від виду ризику й містять в собі (при необхідності перелік методів може доповнюватися):

- *обмеження та/або неприйняття ризику* має на увазі виключення з діяльності банку неприпустимого ризику, що повинне бути відображене в нормативних документах банку або відповідних рішеннях колегіальних органів;
- *диверсифікація (за регіонами, галузями, термінами, сегментами ринку і т.д.)*;
- *хеджування.* Припускає здійснення додаткових угод з фінансовими інструментами, що мають подібні характеристики, з метою гарантованого обмеження втрат;
- *формування й актуалізація нормативної бази* – документальне затвердження послідовності дій при здійсненні банківських операцій;
- *контроль* – система процедур, спрямованих на недопущення або виявлення порушень вимог законодавства, нормативних актів та стандартів професійної діяльності, врегулювання конфлікту інтересів, забезпечення належного рівня надійності, відповідного до характеру й масштабів операцій, що здійснює банк;
- *інформування керівництва й складання управлінської звітності* – своєчасне й повне, але не надмірне регулярне інформування керівництва й колегіальних органів банку, що є методом підтримки прийняття об'єктивних та адекватних управлінських рішень;
- *розвиток технологій* – запобігання ризиків шляхом впровадження необхідних інформаційних банківських технологій;
- *методи кадрової політики* – система заходів, спрямованих на зниження ризику персоналу, а також на стимулювання співробітників банку для проведення робіт з

ідентифікації й мінімізації ризиків;

- *забезпечення безпеки* – запобігання ризиків у надзвичайних ситуаціях, ризиків кримінального характеру й забезпечення інформаційної безпеки, містить у собі методи:

- забезпечення інформаційної безпеки;

- забезпечення технологічної безпеки;

- забезпечення безпеки ведення бізнесу в надзвичайних (кризових) ситуаціях.

Методи відшкодування втрат включає:

- *страхування* - зниження ризиків за допомогою передачі ризику (відповідальності за результати негативних наслідків) за певну винагороду страхувальнику, тобто в розподілі збитку між учасниками страхування, в тому числі майнове страхування (страхування майна різних видів - будівель, устаткування, транспортних засобів, сільськогосподарських угідь і т.і. на випадок знищення або пошкодження) і страхування відповідальності;

- *резервування*- зниження негативних наслідків настання ризикових подій шляхом створення фондів відшкодування збитків та розрахунок кредитного ризику у відповідності до Постанови НБУ 351 за рахунок частини власних коштів та формування резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими активами у відповідності до МСФЗ 9.

- *диверсифікація ризиків* - процес розподілу ресурсів між різними об'єктами фінансування, які безпосередньо не пов'язані між собою.

Моделі оцінки та управління ризиками

№з/п	**Вид ризику/підвид ризику**	**Назва моделі, яку застосовує банк**	**Методи оцінки**	**Короткий опис моделі**
1	**Кредитний ризик**			
1.1.	Ризик країни	Банк уникає цей ризик	Рейтингові показники рейтингових агентств Standard&Poor's, Moody's Investors Service та Fitch IBCA	Standard&Poor's, Moody's Investors Service та Fitch IBCA та трансформаційна таблиця (пост НБУ 351)
1.2.	Трансфертний ризик	Експертна оцінка ризикменеджера	Стрес-тестування	Визначення можливих несприятливих результатів реалізації

1.3.	Ризик контрагента	Моделі дефолту. Класифікаційні моделі та внутрішньорейтингове оцінювання		Логістична модель моделі надають можливість класифікації типу фінансового стану позичальника згідно рівня його платоспроможності на основі узагальнення в одному кількісному показнику фактичних значень основних фінансових коефіцієнтів
		Скорингова модель для оцінки кредитоспромо жності фізичних осіб	Скоринг	Відбувається визначення адитивного показника кредитного ризику на базі узагальнення балів, що виставлені позичальнику за визначеною системою критеріїв та напрямків оцінювання(вік, сімейний стан, місце роботи, дохід та багато інших факторів)
		Моделі ймовірності дефолту PD	Матриця міграції	Для цілей побудови матриці міграції та розрахунку PD розрахунковий клас коригується з врахуванням факторів дефолту, які були присвоєні контрагенту у відповідний період. Банк, щорічно у строки, будує Матрицю міграцій, на основі даних за, щонайменше, 3 (або більше) роки (з використанням квартальних даних для юридичних осіб і місячних даних для банків). Для дебіторскої заборгованості використовується матриці міграції прострочення та/або Roll rates(коефіцієнт перетікання)
		Компоненти МСФО 9	Регресійна модель	Існує базою для розрахунку макроекономічних факторів. Модель визначає вплив макроекономічних факторів на компоненти очікуваних кредитних збитків згідно МСФО 9.

1.4.	Ризик у інвестицій дочірні компанії	Банк уникає цей ризик		
2	**Ризик ліквідності**			

		Стрестестування	Сценарний аналіз	Визначення можливих несприятливих результатів реалізації ризиків унаслідок настання екстремальних, проте ймовірних подій
		GAP-аналіз		Визначення дефіцитів та надлишків ліквідності в окремих часових кошиках
		LCR (коефіцієнт покриття ліквідністю)		Оцінка достатності високоякісних ліквідних активів для покриття короткострокових зобов'язань на часовому горизонті до 30 днів
		Поведінка активів та зобов’язань, що не мають визначеної дати виконання, в т.ч. модель визначення стабільних залишків		Прогнозування очікуваних вхідних та вихідних грошових потоків за інструментами без визначеної дати виконання
3	**Процентний ризик банківської книги**			
3.1.	Ризик розривів	Дюрація	Модефікована дюрація	використання методу модифікованої дюрації є кількісна оцінка можливої зміни економічної вартості капіталу в результаті зміни процентних ставок у відповідності до обраного сценарію
3.2.	Базисний ризик	GAP-аналіз	Метод аналізу невідповідності	GAP-аналіз, що відображає часову неузгодженість між вимогами та зобов'язаннями банку (як балансовими, так і позабалансовими) за контрактними або очікуваними строками погашення

3.3.	Ризик опціонності	Банк уникає цей ризик		
4	**Ринковий ризик**	Банк уникає цей ризик		
4.1.	Валютний ризик	VaR-модель	Метод історичного моделювання	Оцінка VaR забезпечує дотримання таких мінімальних кількісних характеристик: довірча ймовірність - не нижче ніж 99 %; глибина статистичної вибірки - не менше ніж 250 спостережень
				за період, не менший календарний рік.
4.2.	Товарний ризик торгової книги	Банк уникає цей ризик		
4.3.	Ризик волатильності	Банк уникає цей ризик		
4.4.	Ризик дефолту	Банк уникає цей ризик		
	Процентний ризик торгової книги	Банк уникає цей ризик		
	Ризик кредитного спреду	Банк уникає цей ризик		
	Фондовий ризик	Банк уникає цей ризик		
5	**Операційний ризик**	Модель на основі базового індикатора (BIA) Basic Indicator Approach – BIA	Мотод на основі базового індикатора (BIA)	Передбачає пряму залежність рівня операційного ризику від масштабів діяльності банку
		Стресостійкост ь Банку	Метод історичного моделювання	визначення рівня стресостійкості Банку та розрахунок операційного ризику за даними КУОР

5.1.	Ризик ІСТ	Метод кількісного та якісного аналізу	Кількісна та якісна оцінка ризику	оцінка ризику порушення доступності ІТ систем з урахуванням: - особливостей їх використання працівниками та уповноваженими особами(клієнтами) Банку; - критичності процесів та інформації, що в ними обробляються; - ймовірності подій, що потенційно або реально впливають на штатну роботу апаратно-програмного забезпечення інформаційних/автоматизованих систем
5.2.	Юридичний ризик	Метод кількісного та якісного аналізу	Кількісна та якісна оцінка ризику	Аналіз відкритих судових справ, в яких банк, керівник банку, інша особа є відповідачем/позивачем, та за якими прийняті судами рішення можуть завдати шкоди фінансовому стану та/або ліквідності банку, підвищити рівень юридичного ризику.
6	**Комплаєнсризик**	Банк уникає цей ризик Метод кількісного та якісного аналізу	Кількісна та якісна оцінка ризику	Аналіз зовнішньої та внутрішньої інформації стосовно комплаєнс ризиків, подій та інцидентів, а також їх причин.

7	**Ризик ВК/ФТ**	Банк застосовує ризикорієнтований підхід, за необхідності застосовує (дерискінг). Метод кількісного та якісного аналізу	Кількісна та якісна оцінка ризик профілю Банку.	Здійснюється оцінка ризикпрофілю Банку, з урахуванням специфіки своєї діяльності й таких факторів: 1) характеру та масштабу діяльності Банку; 2) продуктів та послуг, що надаються Банком; 3) видів клієнтів та їх ризикпрофілю; 4) географічного розташування Банку, географічного розташування держави реєстрації клієнтів або установ, через які Банк здійснює передавання (отримання) активів; 5) каналів/способів надання (отримання) послуг; 6) інших значущих факторів, пов'язаних з діяльністю Банку. Банк під час визначення свого ризик-профілю враховує наявність і характер санкцій, які до нього були застосовані.
8	ESG-ризики	Експертна оцінка	Рейтингові показники рейтингових агентств та ESG рейтинги для судження Банку.	Рейтинги для судження Банку, щодо ефективності сталого розвитку компанії, змогу оцінити її ризики та потенційні можливості в екологічній, соціальній та управлінській сферах

У зв’язку з відсутністю у Банку торгової книги оцінка ризиків, що з нею пов’язана, не здійснюється. Моделі, а також їх валідація, та методи виявлення, вимірювання (оцінки), моніторингу, звітування, контролю та пом'якшення не розроблялись.

Опис моделей оцінки ризиків знаходиться у внутрішніх положеннях Банку щодо управління профільними ризиками.

Банк регулярно (не рідше ніж раз на рік) здійснює валідацію моделей та інструментів оцінки ризиків, розроблених з використанням математичного/статистичного/економетричного моделювання шляхом:

1) оцінки адекватності основних припущень моделі/інструменту та її/його внутрішньої логіки;

2) бек-тестування, здійсненого шляхом порівняння фактичних даних з результатами, отриманими за допомогою моделі/інструменту. Банк має право не здійснювати бек-тестування за умови формування судження щодо недостатності історичних даних;

3) порівняння результатів, отриманих за допомогою обраної банком моделі, з результатами інших внутрішніх та/або зовнішніх моделей (за наявності таких).

Банк здійснює валідацію моделей/інструментів, розроблених як банком, так і зовнішніми організаціями.

Банк не здійснює валідацію моделей/інструментів, що мають широке міжнародне застосування (також метод аналізу дюрацій, GAP-аналіз), за умови, що вони є стандартизованими, а інформація про їх складові, переваги та недоліки є загальнодоступною та не може бути змінена банком в результаті їх валідації.

Банк не здійснює валідацію моделей/інструментів оцінки ризиків, розроблених Національним банком, складові яких ґрунтуються на накопичених Національним банком узагальнених статистичних даних з усієї банківської системи України і використовуються банками для розрахунку мінімальних регуляторних вимог.

Банк здійснює валідацію моделей/інструментів, що передбачають варіативність результатів їх застосування (серед іншого обрана банком модель VaR).

Результатом валідації моделі/інструменту оцінки ризиків може бути:

1) підтвердження адекватності моделі/інструменту оцінки ризиків та продовження її/його подальшого використання без змін;

2) продовження використання моделі/інструменту оцінки ризиків, але з коригуванням окремих її/його параметрів;

3) заміна діючої моделі/інструменту оцінки ризиків через її/його неефективність на нові.

Валідація моделі/інструменту оцінки ризиків має бути незалежною від побудови моделі або вибору інструменту та її/його використання. Валідація має здійснюватися окремим підрозділом банку (іншим, ніж підрозділ, який побудував та/або використовує модель або інструмент) або зовнішньою організацією, уключно з передаванням функції валідації моделей/інструментів такій організації на аутсорсинг. Побудова моделі може здійснюватись аутсорсером за умови дотримання Банком вимог щодо незалежності валідації такої моделі..

Головний ризик-менеджер забезпечує належну обізнаність Наглядової ради Банку, щодо сильних та слабких місць моделей та інструментів оцінки ризиків, припущень та обмежень, притаманних моделям, з метою їх урахування під час розгляду результатів оцінки ризиків та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.

Виявлення суттєвих ризиків

Суттєві ризики – це ризики які можуть привести до втрат, що істотно впливає на оцінку достатності капіталу.

Суттєвість визначається згідно із методикою виявлення суттєвих ризиків (додаток №4).

З метою управління певними банківськими ризиками в позаштатних ситуаціях розробляється й реалізується **комплекс заходів у випадку кризових ситуацій**.

Головною метою розробки й реалізації комплексу заходів у випадку кризових ситуацій є недопущення істотного погіршення стану конкретного виду бізнесу (напрямку діяльності) Банку та/або досягнення відповідним банківським ризиком критичного для Банку значення.

Комплекс заходів у випадку кризових ситуацій:

- регламентує діяльність Банку до моменту подолання кризової ситуації;
- містить чіткий перелік процедур по подоланню кризової ситуації з деталізацією за інструментами/продуктами та з вказівкою, по можливості, черговості їх використання/реалізації;
- визначає колегіальний орган Банку та/або відповідальну особу, що вповноважена здійснювати поточне управління ситуацією;
- зазначає періодичність здійснення контролю виконання затверджених процедур комплексу заходів у випадку кризових ситуацій;
- визначає порядок резервування інформації, устаткування та ін.;
- регламентує розробку плану відновлення бізнесу після надзвичайних ситуацій і підтримку його в актуальному стані;
- забезпечує запобігання виникненню аналогічних кризових ситуацій в майбутньому.

Такі заходи у випадку кризових ситуацій розроблені та передбачені в:
- Плані відновлення діяльності;
- Плані фінансування на випадок кризових ситуацій;
- Положенні про систему управління безперервною діяльністю АТ «Кредитвест Банк».

Для зменшення ризику Банк може застосовувати чотири основні типи заходів:

1) уникнення ризику (свідоме рішення не наражатися на певний вид ризику, яке визначається в Декларації схильності до ризиків);

2) запобігання втратам (виконання дій, ціллю яких є зменшення вірогідності втрат і мінімізації їх наслідків, таких як встановлення внутрішніх лімітів);

3) взяття ризику “на себе” (покриття збитків за рахунок власних ресурсів –резервів та розрахункової суми кредитних ризиків, хеджування валютного ризику));

4) перенесення ризику (перенесення ризику на інших суб’єктів, яке здійснюється за допомогою хеджування, страхування і диверсифікації)

Банк враховує при виборі заходів з управління ризиками наступні фактори:

- суттєвість відповідного ризику банку та варіанти заходів з управління таким ризиком, що узгоджуються з ризик-апетитом банку;
- забезпечення необхідного розподілу відповідальності з метою підвищення ефективності заходів з управління ризиками;
- економічну доцільність (порівняння витрат та переваг) при застосуванні можливих варіантів заходів з управління ризиками.

Інструменти системи управління ризиками містять в собі наступні елементи:

- формування нормативної бази за технологією бізнес-процесів, за порядком прийняття рішень, по методології оцінки ризиків;
- створення інформаційно-аналітичних систем;
- здійснення кількісної і якісної оцінки ризиків;
- використання ринкових стратегій (розподіл на портфелі); - формування системи лімітів.

Одним з інструментів політики управління банківськими ризиками є ефективно функціонуюча система внутрішніх лімітів.

Система лімітів передбачає встановлення певних обмежень на прийняття Банком надмірних ризиків. Перевищення відповідних лімітів не допускається, крім як з дозволу та окремим рішенням Наглядової ради.

Деякі з встановлених лімітів можуть передбачати орієнтацію на індикатори грошового та валютного ринку.

Наразі індикаторами грошового ринку є:

1. Український індекс міжбанківських ставок овернайт Ukrainian OverNight Index Average (далі - UONIA)***;***
2. Облікова ставка НБУ.

UONIA є індикатором вартості короткострокових гривневих ресурсів, які надаються/залучаються на міжбанківському ринку України шляхом укладення кредитних та депозитних угод на строк овернайт. В разі не використання UONIA як базову ставки в фінансових продуктах та, відповідно, не підтримує ціноутворення договорів між банками та їх клієнтами на її основі, а буде орієнтуватися на ринкові ставки.

Облікова ставка НБУ — монетарний інструмент, за яким НБУ встановлює для суб'єктів грошово-кредитного ринку орієнтир щодо вартості залучених та розміщених грошових ресурсів. Банк не має угод із використанням облікової ставка.

Індикаторами валютного ринку є:

1. Офіційний курс НБУ
2. Довідковий на 12:00 курс НБУ
3. Фіксинг з системи Bloomberg
4. Фіксинг з системи Reuters
5. ***Облікова ціна банківських металів.***

Процедури управління та забезпечення контролю ризиків, пов’язаних із припиненням дії індикаторів грошового та валютного ринків.

У разі припинення дії певного індикатору грошового ринку Банк діє наступним чином:

№	Назва індикатору грошового ринку	Індикатор(и), що замінюють у разі припинення дії
1	UONIA	• облікова ставка НБУ

		• інший індикатор грошового ринку, який буде розроблено замість UONIA
2	Облікова ставка НБУ	□ новий індикатор грошового ринку, що буде встановлений НБУ замість облікової ставки

У разі припинення дії певного індикатору валютного ринку Банк діє наступним чином:

№	Назва індикатору валютного ринку	Індикатор(и), що замінює(ють) у разі припинення дії
1	Офіційний курс НБУ	□ фіксинг з системи Bloomberg
		□ фіксинг з системи Reuters □ новий індикатор валютного ринку, що буде встановлений НБУ замість офіційного курсу
2	Довідковий на 12:00 курс НБУ	□ офіційний курс НБУ □ фіксинг з системи Bloomberg □ фіксинг з системи Reuters
3	Фіксинг з системи Bloomberg	□ фіксинг з системи Reuters □ довідковий на 12:00 курс НБУ □ офіційний курс НБУ □ облікова ціна банківських металів
4	Фіксинг з системи Reuters	□ фіксинг з системи Bloomberg □ довідковий на 12:00 курс НБУ □ офіційний курс НБУ □ облікова ціна банківських металів
5	Облікова ціна банківських металів	□ офіційний курс НБУ разом з фіксингом з системи Bloomberg або Reuters □ новий індикатор валютного ринку, що буде встановлений НБУ замість облікової ціни банківських металів

6. СХИЛЬНІСТЬ ДО РИЗИКУ ТА ЛІМІТИ РИЗИКУ

Банк визначає ризик апетит, як сукупну величину за всіма видами ризиків та окремо за кожним із ризиків, визначених наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких банк

прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану.

6.1. **Декларація схильності до ризиків**

Декларація схильності до ризиків є частиною (додаток № 1) стратегії та визначає:

1) сукупний рівень та види ризиків, які банк має намір приймати та утримувати для досягнення бізнес-цілей. Загальний рівень ризик-апетиту має відповідати бізнес-моделі банку;

2) максимальний рівень допустимого для банку ризику, виходячи із розміру наявних ресурсів (капіталу та потреб у ліквідності) та з урахуванням необхідності дотримання вимог Національного банку, зобов'язань перед інвесторами, вкладниками, кредиторами та акціонерами;

3) кількісні та якісні показники, які враховують такі аспекти, як достатність капіталу, ліквідність, операційна прибутковість та вартість ризику. Банк має встановити показники ризик-апетиту щодо забезпечення банком дотримання встановлених нормативів достатності регулятивного капіталу та ліквідності;

4) рівень ризик-апетиту до кожного з видів ризику; індивідуальний рівень, який має стати основою для встановлення лімітів щодо кожного з видів ризику, а також мінімальний перелік кількісних та якісних показників ризик-апетиту щодо кожного з видів ризику;

5) розрахунок визначення величини ризик-апетиту та перелік припущень, що були використані банком під час такого розрахунку;

6) види ризиків, яких банк має уникати;

7) внутрішні та зовнішні чинники та обмеження, що впливають на прийняття банком ризиків.

Також декларація містить інформацію щодо рівня суттєвості ризиків.

Зміст декларації схильності до ризиків доводитися до відома працівників банку, які приймають ризики та несуть відповідальність за них.

На основі декларації схильності до ризиків розробляються та затверджуються ліміти ризиків.

6.2. **Ліміти ризиків**

Ліміт ризику - обмеження, установлені банком для контролю величини ризиків, на які наражається банк протягом своєї діяльності;

Банк установлює ліміти (обмеження) для суттєвих ризиків, що піддаються кількісному вимірюванню, у межах затвердженого ризик-апетиту.

Банк також установлює ліміти для управління різними джерелами концентрації ризиків.

Банк установлює значення лімітів ризиків як у відсотках до регулятивного капіталу банку, так і до загального розміру активів, загальної суми зобов'язань. Банк має право встановлювати значення лімітів ризиків щодо окремих операцій або ризиків в абсолютних значеннях та/або у відсотках до інших показників банку.

Банк переглядає значення лімітів ризиків у разі змін ринкових умов або стратегії банку, але не рідше ніж раз на рік. Перегляд здійснюється на підставі пропозицій бізнес-підрозділів банку та Департаменту управління ризиками.

Наглядова рада банку проводить позачерговий перегляд значень лімітів, якщо авторизовані перевищення або порушення лімітів ризиків є частими або постійними. Результатом такого перегляду можуть бути:

1) перегляд значень діючих лімітів;

2) залишення значень лімітів без змін та затвердження плану заходів щодо припинення порушення та запобігання їх подальшому перевищенню/порушенню.

6.3. **Процедура ескалації порушень ризик- апетитів та лімітів ризиків**

Департамент управління ризиками здійснює контроль за дотриманням ризик-апетитів та лімітів ризиків і не пізніше наступного робочого дня після виявлення порушення ліміту ризику, крім порушення ліміту, викликаного зміною курсів валют та яке не перевищує 5 % від встановленого ліміту, інформує про це Наглядову раду банку, Комітет з управління ризиками (в разі створення), Правління банку та його комітети щодо такого порушення.

Департамент управління ризиками в разі порушень Банком ризик-апетитів та лімітів ризиків, встановлених Наглядовою радою, надає Головному ризик менеджеру CRO та/або Наглядовій раді банку, Комітету з управління ризиками (в разі створення), Правлінню банку інформацію про причини порушення лімітів.

Інформація надсилається електронною поштою Outlook. Звіт повинен бути доступним для розуміння та містить наступну інформацію:

- Назва та розмір порушеного ліміту,
- Причини порушення,
- Відповідальний підрозділ за порушення,
- Пропозиції щодо заходів для усунення порушення лімітів або обґрунтовані рекомендації щодо перегляду ліміту.

Мінімальний обов’язковий перелік лімітів визначено в Додатку 1 до Стратегії.

6.4. Механізм реалізації права вето

Вето - накладання заборони Головним ризик-менеджером (CRO), Головним комплаєнсменеджером (CCO), іншими керівниками, які мають на це право, на рішення Правління банку, комітетів та інших колегіальних органів Правління банку.

У разі реалізації посадовими особами права вето на рішення Правління банку, комітетів та інших колегіальних органів правління банку спрацьовує наступний механізм:

- Посадова особа зупиняє подальшу реалізацію рішення до отримання офіційного затвердження від Наглядової ради Банку;
- Посадова особа готує доповідну записку на Наглядову раду Банку зі своїми вмотивованими і сформульованими висновками щодо ризикованості рішень, на які було накладено вето;
- Наглядова рада в строк, не більше 1 місяця, розглядає доповідну записку;
- У разі прийняття визначених ризиків, вказаних в доповідній записці, Наглядова рада приймає рішення більшістю членів Наглядової ради;
- Після отримання рішення Наглядової ради право вето анулюється.

Випадки накладання вето:

- Порушення ризик-апетитів та лімітів встановлених Наглядовою радою;
- Реалізація таких рішень призведе до збиткової діяльності;
- Порушення заборон визначених в внутрішньобанківських нормативних документах Банку, затверджених Наглядовою радою;
- Реалізація таких рішень призведе до порушення вимог законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, конфлікту інтересів;
- Реалізація таких рішень призведе до значної втрати капіталу;
- Реалізація таких рішень призведе до штрафних санкцій;
- Реалізація таких рішень призведе до збоїв в роботі системи внутрішнього контролю та системі управління ризиками.

У разі тимчасової відсутності CRO та/або CCO правом накладання заборони (вето) володіє особа, яка виконує його функції згідно наказу про виконання тимчасових обов'язків.

6.5. Порядок обчислення профілю ризику

Профіль ризику - результат оцінки рівня ризиків банку на певну дату до врахування заходів для мінімізації ризиків, а також з урахуванням таких заходів, у розрізі кожного з видів ризику та в агрегованому вигляді

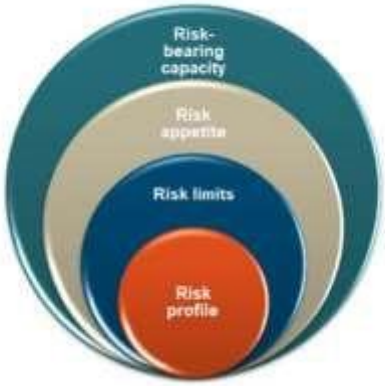

Профіль ризику вимірюється із використанням регулятивного капіталу, розрахованого для кредитного, ринкового, операційного та інші ризики. Також аналізуються інші показники кількісні та якісні показники ризикованості для кожного окремого ризику.

Профіль ризику розраховується в цілому по Банку та окремо по кожному суттєвому ризику. Інформація про профіль ризику розглядається на засіданнях профільних комітетів щомісячно, Правлінням та Наглядовою радою щоквартально в звіті Департаменту управління ризиками «Аналіз ризиків Банку».

Кількісний розрахунок профілю ризику проводиться також на основі результатів стрес тестування. А саме розраховується вплив найбільш вірогідних сценаріїв на регулятивний капітал Банку.

Якісна оцінка профілю ризику проводиться на основі таких показників:

Профіль ризику – кредитний ризик

•Дотримання внутрішніх лімітів

•Динаміка та структура кредитного портфелю

•Показники концентрації (найбільші позичальники, ТОП-10, галузі, географія)

•Міграція рейтингів/ класів 351

•Рівень NPL

•Рівень NPL у порівнянні з банківською системою

•Операції з пов'язаними особами

Профіль ризику – ризик ліквідності

•валютна структура балансу та ресурсні ГЕПи

•динаміка LCRвв/ів,

•NSFR, Loan/Depost Ratio (після впровадження НБУ),

• показники концентрації ризику ліквідності, в межах встановленого ризик апетиту,

•Дюрація портфелів,

•Частка стабільних/волатильних поточних зобов'язань

Профіль ризику – інші ризики

•Процентний: NII Sensitivity для банківської книги

•Ринковий: величина відкритих позицій, величина та динаміка VaR

•Операційний: кількість та вартість інцидентів, величина потенційних та реалізованих збитків

•Агрегований ризик: Розрахунок агрегованих показників схильності до ризику та встановлення рейтингу банку методом комплексної оцінки груп показників.

Профіль комплаєнс-ризику, ризик-профіль Банку ВК/ФТ розраховується у порядку визначеному внутрішніми документами Банку у відповідності до встановленого рівня ризикапетиту.

Під час розрахунку профілю ризику обов'язково аналізується відповідність ризик апетиту Банку. Банком на підставі профіль ризику визначається сукупний та допустимий рівень (Risk Capacity) ризиків.

7. ІНФОРМАЦІЙНА СТРУКТУРА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

7.1. Етапи (послідовність) первинної обробки інформації по ризиках.

Управління ризиками - це ідентифікація, аналіз, контроль та моніторинг ризиків, на які наражається Банк в залежності від змін параметрів фінансових ринків, таких як вартість ресурсів та дохідність, кредитоспроможність партнерів, зміни валютних котирувань і т.п.

Важливу роль в процесі прийняття ризику банком відіграє етап виявлення та опрацювання інформації, яка пов'язана з ризиками. При цьому необхідно забезпечити її цілісність, повноту і якість для подальшого її застосування на етапі прийняття рішення щодо ризику керівництвом Банку.

Загальна послідовність обробки інформації при управлінні ризиками в Банку наведена у Схемі №2.

Схема №2

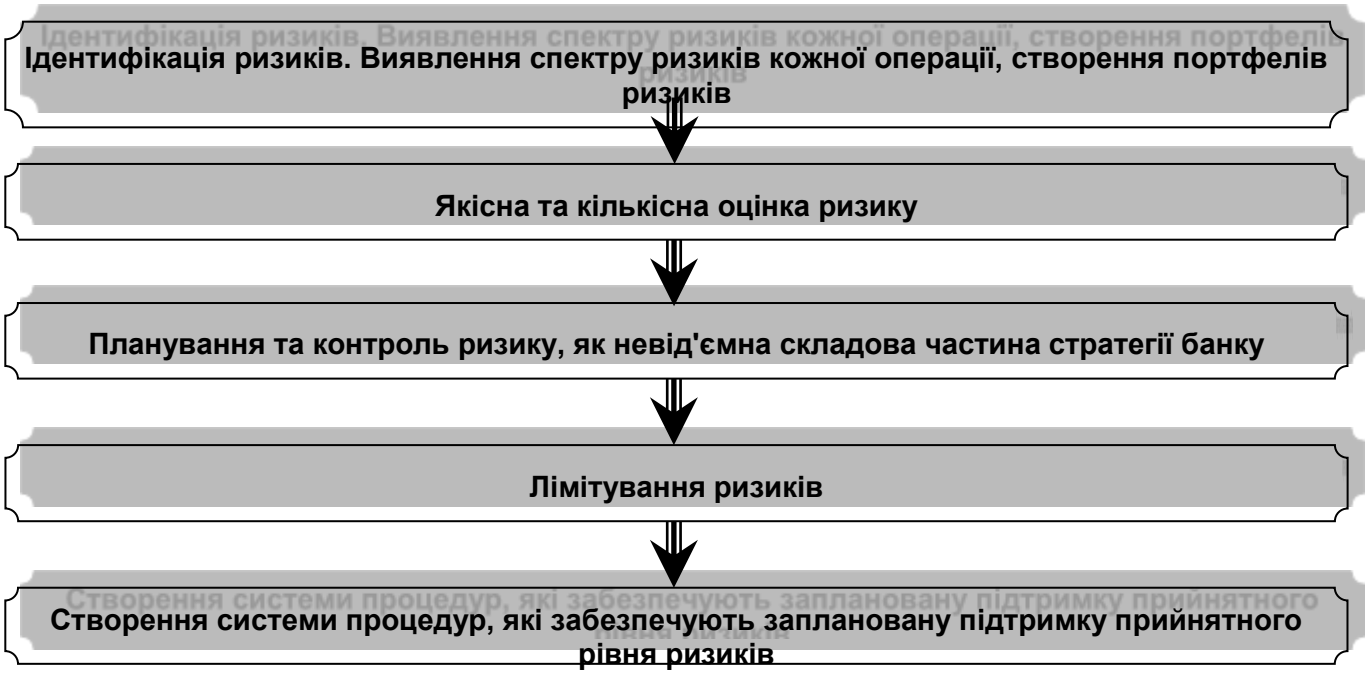

7.2. Комплексна інформаційно-аналітична система оцінки та аналізу ризиків.

Основне навантаження при опрацюванні інформації по ризиках покладається на комплексну інформаційно-аналітичну систему оцінки та аналізу ризиків. Відповідно до прийнятої Банком класифікації ризиків, ця система має наступну інформаційно-технологічну структуру та зв'язки (основні компоненти), яка наведена у Схемі №3.

Схема №3.

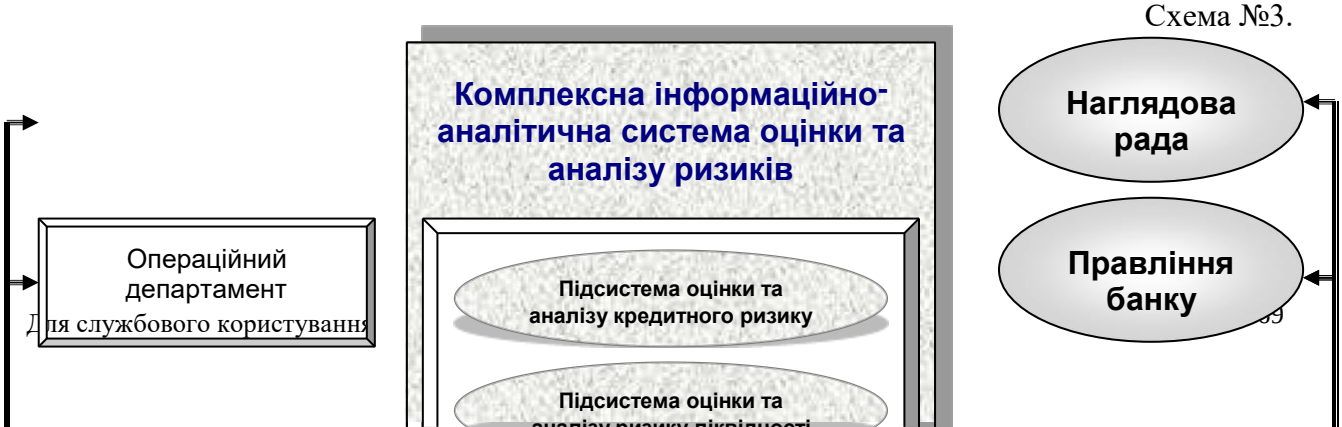

Для службового користування

Наведена схема відображає процес проходження та обробки інформації стосовно ризиків на які наражається банк, та підготовку управлінського рішення стосовно прийняття ризиків.

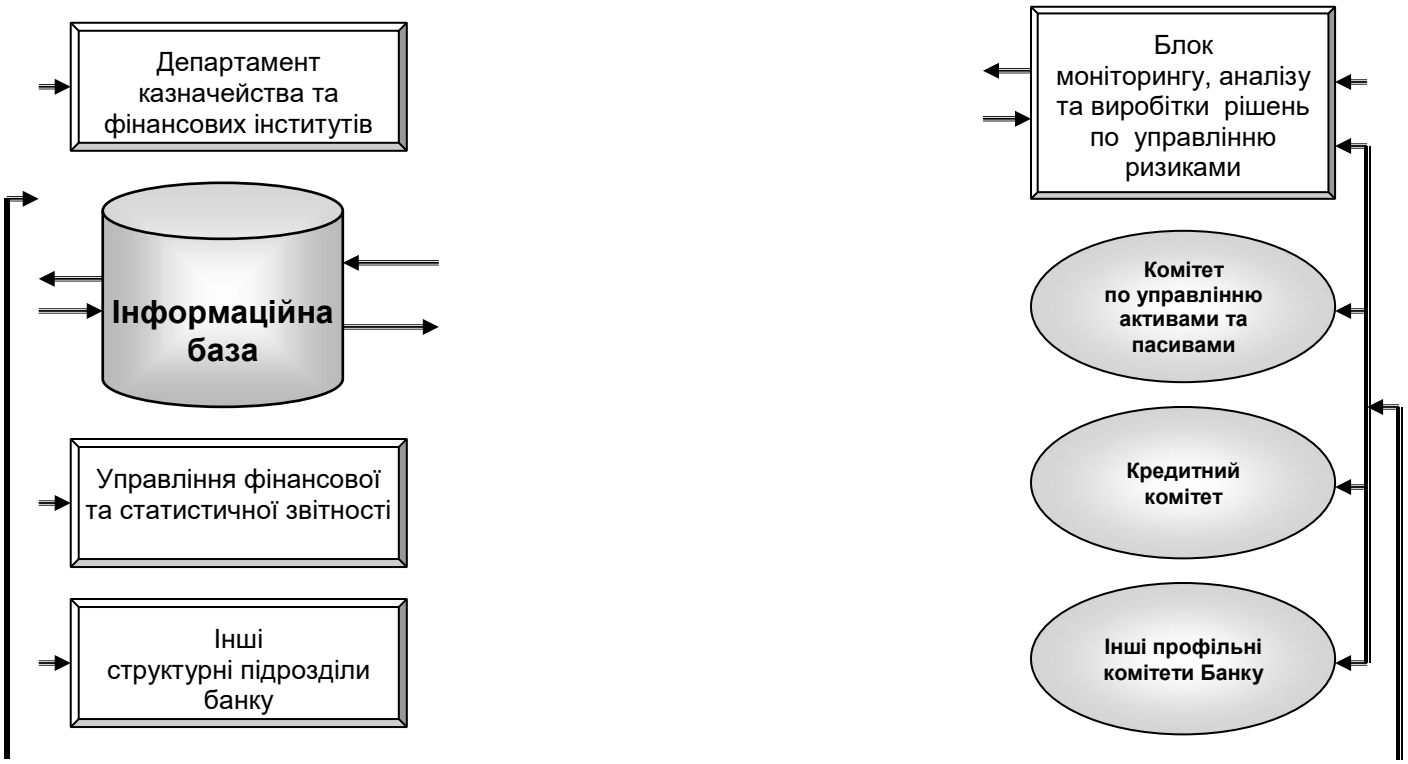

7.2.1. Інформаційна база та звітність

Значне місце у наведеній схемі обробки інформації та прийняття ризику відведено інформаційній базі, в т.ч. ОДБ Б2. Вона відіграє ключову роль у ефективному функціонуванні системи управління ризиками, а відтак потребує доволі значних витрат у створенні.

Користувачами інформації бази є практично всі підрозділи банку. Інформація бази поділяється на три рівні.

Перший рівень (оперативний). Даний рівень інформації використовується підрозділами банку у своїй поточній діяльності. Цей рівень забезпечує можливість прийняття рішень в межах встановлених лімітів та нормативів, не залучаючи до процесу прийняття ризику вищого ешелону менеджменту банку. Це дає змогу своєчасно і ефективно здійснювати моніторинг наявної ситуації та управління ризиками, не втрачаючи час на додаткові зусилля структурних підрозділів щодо погодження та затвердження своїх дій. Цей рівень регламентовано відповідними повноваженнями керівників підрозділів, які затверджуються Комітетом по управлінню активами та пасивами (КУАП) та Правлінням банку з обов'язковим узгодженням з Наглядовою радою банку.

Другий рівень (оперативно-тактичний). На цьому рівні поєднуються висновки, щодо прийняття ризику першого рівня, з подальшим аналізом інформації аналітичним блоком системи управління ризиками. Опрацювання ситуації відбувається одночасно у двох напрямках, оперативному і тактичному. Головна роль у підготовці прийняття рішення стосовно ризику на цьому рівні, покладається на аналітичний блок. Проводиться додатковий

аналіз інформації, її деталізація або групування, здійснюється експертиза запланованої операції на відповідність планам розвитку банку, критеріїв політик банку стосовно прийняття ризиків, наявної ситуації на фінансовому ринку, тощо. Остаточне рішення щодо прийняття ризику в такому разі приймається Правлінням банку, Профільними комітетами, або Наглядовою радою, які використовують для виробітки управлінського рішення інформацію, яку надає аналітичний блок.

Третій рівень (стратегічний). Цей рівень інформації використовується при розробці стратегічних бізнес-планів банку на майбутній період. Інформація цього рівня носить прогнозний характер і використовується виключно вищою ланкою керівництва банком. Прийняття рішень на базі цієї інформації здійснюється Наглядовою радою та Правлінням банку. Узагальнення інформації здійснюється аналітичним блоком системи на базі даних інших підрозділів банку відповідно до завдань цих підрозділів по створенню стратегічних бізнес-планів.

Структура, обсяги та актуалізація інформації, яка зберігається в інформаційній базі визначаються безпосередньо аналітичним блоком системи управління ризиками та структурними підрозділами банку, виходячи з нагальних потреб підрозділів банку та вищої ланки керівництва для забезпечення якісного рівня управління діяльності банку.

Практичне створення та підтримка інформаційної бази здійснюється IT Департаментом у тісному зв'язку з іншими підрозділами банку. Ведучу роль у визначенні методологічних підходів в цьому процесі відводиться аналітичному блоку системи управління ризиками, який здійснює методологічну та організаційно-консолідуючу функцію при визначені параметрів та інформації, яка буде зберігатися в інформаційній системі.

Банк розробляє процедури агрегування даних щодо ризиків, що забезпечують виконання таких принципів:

1) точність і цілісність.

2) повноту даних.

3) своєчасність.

4) адаптивність.

Уповноважені підрозділи банку складають управлінську звітність про ризики, яка має бути:

1) точною, повною, містити своєчасну інформацію, вивіреною та достовірно відображати рівень прийнятого банком ризику; 2) комплексною.

3) чіткою та інформативною.

4) періодичною.

5) поширеною серед користувачів управлінської звітності про ризики із забезпеченням конфіденційності.

Банк включає в управлінську звітність про ризики інформацію про відкриті провадження у справах, у яких Банк та/або керівник Банку, та/або власник істотної участі в Банку є відповідачем, а також про прийняті судами рішення не на їх користь, що можуть призвести до суттєвих наслідків для Банку. Такими наслідками є виникнення збитків/санкцій та/або додаткових втрат чи недоотримання запланованих доходів, та/або втрати репутації,

що окремо або в сукупності може спричинити порушення Банком економічних нормативів капіталу та/або ліквідності, установлених Національним банком.

Банк з метою забезпечення належного аналізу та оцінки ризиків, прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо мінімізації ризиків здійснює аналіз інформації, що міститься в державних реєстрах, інформаційних системах Банку та органів державної влади, засобах масової інформації, інших відкритих джерелах.

Банк визначає у своїх внутрішньобанківських документах порядок виявлення, моніторингу такої інформації та забезпечує своєчасний контроль, вимірювання (оцінювання) збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів, використовуючи як власний досвід, так і досвід інших банків (за наявності).

На розгляд Правління Банку на щомісячній основі подається звітність щодо суттєвих ризиків, їх алокації, концентрації, динаміки, відповідності лімітам та ризик-апетитам, якості та інша звітність, що запитується Правлінням Банку або може бути суттєвою в процесі прийняття управлінських рішень та, за необхідності, надаються експертні судження щодо очікуваних ризиків та рекомендації щодо їх мінімізації, контролю, уникнення.

На розгляд Наглядовій раді Банку на щоквартальній основі подається звітність щодо стрес-тестування суттєвих ризиків Банку, виконання лімітів, ризик-апетитів, виконання стратегії по роботі з НПА та інша звітність, що запитується Наглядовою радою Банку або може бути суттєвою в процесі прийняття управлінських рішень та, за необхідності, надаються експертні судження щодо очікуваних ризиків та рекомендації щодо їх мінімізації, контролю, уникнення.

Наглядова рада Банку, колегіальні органи, Правління Банку та інші користувачі управлінської звітності про ризики можуть встановлювати періодичність складання та надання управлінської звітності про ризики як у звичайних умовах, так і в стресових ситуаціях. Така періодичність вказується безпосередньо у внутрішніх положеннях Банку щодо окремих ризиків.

8. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ

Для побудови ефективної системи управління банківськими ризиками Банк впроваджує паралельно з процесом управління ризиками стратегію «ризик-орієнтованого» контролю, який передбачає виявлення причин виникнення ризиків та своєчасне управління ними.

Результатом впровадження «ризик-орієнтованого» підходу до контролю стало впровадження в банку системи внутрішнього контролю, яка полягає в:

- аналізі ризиків і встановленні причин їх виникнення;
- удосконаленні системи виявлення ризиків на ранній стадії;
- усвідомленні всіма співробітниками необхідності впровадження/проведення «самоконтролю».

Ефективність системи внутрішнього контролю виражається в:

- процесній інтеграції (впровадження в процес);
- оцінці ризиків на регулярній основі;
- розробці та проведенні заходів, з подальшою оцінкою їх ефективності.

Рівні контролю в частині проведення банківських операцій:

1 Рівень - **Самоконтроль/попередній, поточний контроль**, який проводиться під час здійснення операцій банку і включає контроль за дотриманням внутрішніх документів щодо здійснення цих операцій, коректності внесення даних в ПЗ, порядку прийняття рішень про їх здійснення, контроль за своєчасним і достовірним відображенням операцій у бухгалтерському обліку та звітності, контроль за збереженням майна банку, прийняття ризиків, своєчасне звітування щодо їх виявлення.

2 Рівень - **Подальший контроль**, який проводиться після здійснення операцій банку і полягає у перевірці обґрунтованості та правильності здійснення операцій за період (портфельний підхід до аналізу і контролю операцій), а також відповідності документів встановленим формам та вимогам щодо їх оформлення, відповідності виконуваних працівниками обов'язків їх посадовим інструкціям, виявленні причин порушень і недоліків та визначенні заходів щодо їх усунення, коригуванні планових і прогнозних показників, перевірці повноти та достовірності даних статистичної звітності, сформованої банком.

3 Рівень - **Інституційний контроль** - проведення планових перевірок Службою внутрішнього аудиту для незалежної оцінки ефективності роботи, впровадженої системи управління та контролю банківських ризиків, а також якості організації процесів та здійснення операцій учасниками процесів.

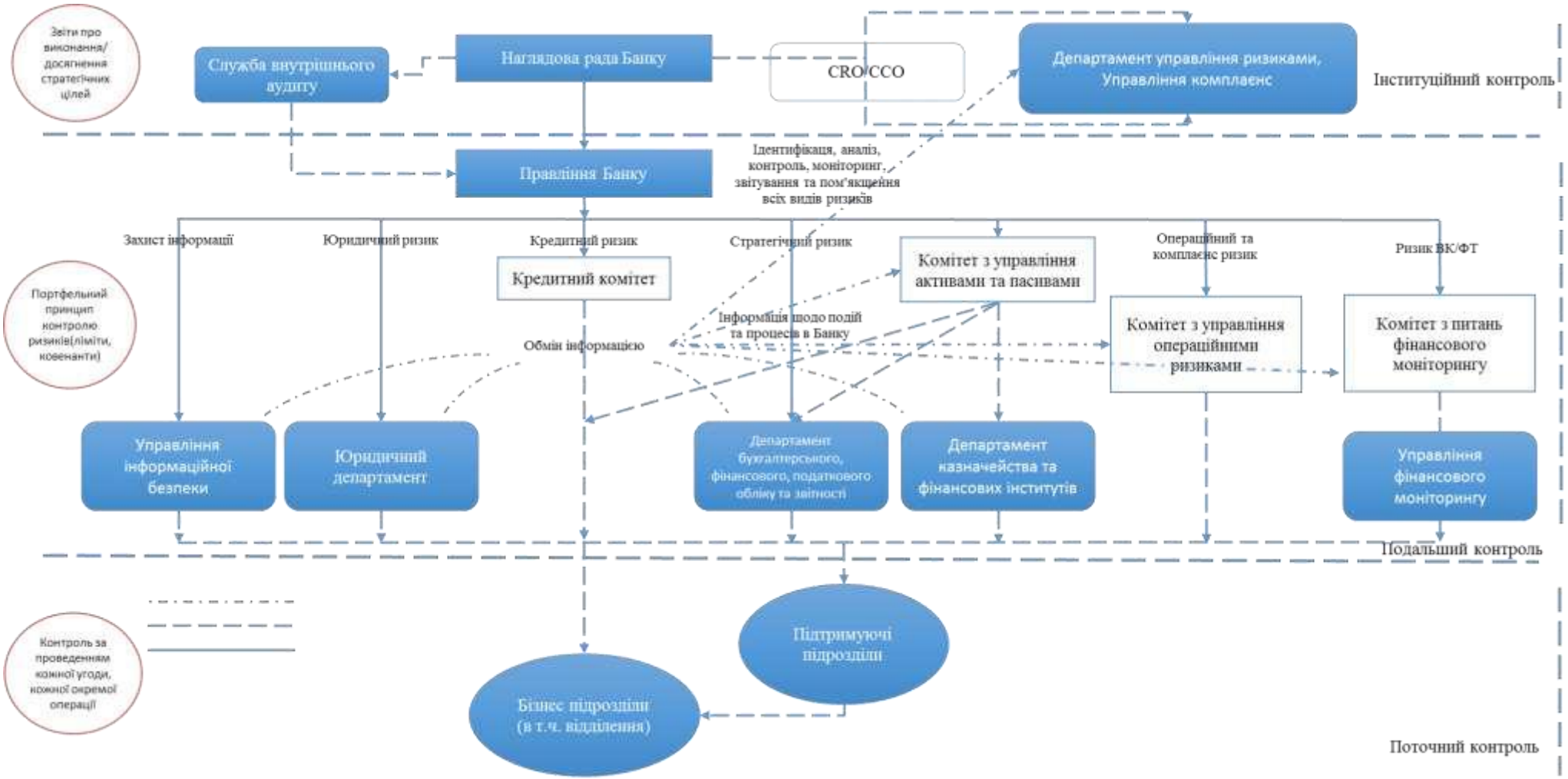
Звіти про виконання/ досягнення стратегічних цілей
Служба внутрішнього аудиту
Наглядова рада Банку
CRO/CCO
Департамент управління ризиками, Управління комплаєнс
Інституційний контроль
Правління Банку
Ідентифікація, аналіз, контроль, моніторинг, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків
Захист інформації
Юридичний ризик
Кредитний ризик
Стратегічний ризик
Операційний та комплаєнс ризик
Ризик ВК/ФТ
Портфельний принцип контролю ризиків(ліміти, ковенанти)
Кредитний комітет
Комітет з управління активами та пасивами
Інформація щодо подій та процесів в Банку
Обмін інформацією
Комітет з управління операційними ризиками
Комітет з питань фінансового моніторингу
Управління інформаційної безпеки
Юридичний департамент
Департамент бухгалтерського, фінансового, податкового обліку та звітності
Департамент казначейства та фінансових інститутів
Управління фінансового моніторингу
Подальший контроль
Контроль за проведенням кожної угоди, кожної окремої операції
Підтримуючі підрозділи
Бізнес підрозділи (в т.ч. відділення)
Поточний контроль

9. ПРІОРИТЕТИ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Для даного етапу розвитку банківської системи України, зокрема АТ «КРЕДИТВЕСТ БАНК», найбільш характерними серед фінансових ризиків є кредитний ризик і ризик ліквідності, серед групи не фінансових ризиків – операційний. Важливе місце в сфері управління ризиками займає питання достатньої капіталізації та ліквідності Банку. Комплексна система управління ризиками формується з урахуванням цих пріоритетів.

Вдосконалення управління кредитним ризиком здійснюється з урахуванням подальшого розширення активних операцій банку і збільшення його частки на ринку, активного впровадження банківських продуктів.

Кредитна політика банку з точки зору ризиків передбачає існування більш тісного зв'язку кредитного ризику з іншими видами ризиків (особливо фінансових), формування системи внутрішніх кредитних рейтингів, вдосконалення регламентів і процедур (в т.ч. централізації і децентралізації прийняття рішень), встановлення лімітів (портфельних, концентрації, галузевих, максимального розміру на одного позичальника, максимального строку кредитування тощо), моніторингу операцій, прийняття своєчасних заходів, системи роботи з проблемними активами.

Одним із головних пріоритетів комплексної системи, є постійне вдосконалення системи оцінки, моніторингу та управління іншими фінансовими ризиками: ліквідності, процентним, валютним, ринковим. Зокрема, стосовно прогнозування ліквідності на більш тривалі строки, оцінки і прогнозування процентного ризику (на найближчі 6 місяців), регулювання відкритих валютних позицій, впровадження системи лімітування операцій дилінгу ("Stop-loss", "Stopout"), розрахунків "Нетто-капіталу". Важливим елементом комплексної системи є формування інтегрованої моделі оцінки і прогнозування фінансових ризиків.

Стосовно операційних ризиків пріоритетним є вдосконалення процедур щодо ризиків персоналу, облікових систем та ризиків операційних технологій (розподіл повноважень, контроль, захист інформаційної системи банку, незалежні перевірки, заходи безпеки).

Такий підхід реалізується за допомогою регламентованих процедур та нормативноправових актів банку, якими передбачається комплекс обмежень і лімітів, чітко прописані правила здійснення, а в разі необхідності – узгодження підрозділами банку з вищим керівництвом банку відповідних операцій. Тобто, центри відповідальності діють в межах делегованих повноважень; по видах ризиків – це частина фінансових, зокрема кредитних ризиків (на рівні встановлених профільними комітетами банка лімітів) та операційні та комплаєнс ризики.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Внутрішній контроль процесу управління ризиками базується на розподілі обов'язків між підрозділами Банку з використанням принципу трьох ліній захисту згідно цієї Стратегії, Політики організації системи внутрішнього контролю в Банку та Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління НБУ від 02.07.2019р. № 88.

Контроль на другій лінії захисту здійснюється на рівні Департаменту управління ризиками та Управління комплаєнс, які здійснюють моніторинг ефективності процедур

контролю на 1-шій лінії захисту в межах виконання функцій незалежного контролю 2-гої лінії захисту.

Контроль на третій лінії захисту здійснюється на рівні Служби внутрішнього аудиту, яке здійснює незалежну оцінку ефективності діяльності першої та другої ліній захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю з урахуванням вимог, установлених

Положенням про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженим постановою Правління НБУ №311 від 10 травня 2016 (зі змінами).

Інформація та відомості, що є вихідними даними процесу управління ризиками Банку віднесені до інформації з обмеженим доступом категорії «КОНФІДЕНЦІЙНО». Обробка, обіг та зберігання конфіденційної інформації, а також відповідальність за її несанкціоноване використання регламентовано у внутрішньому нормативному документі Банку «Положення про захист інформації з обмеженим доступом».

Цей документ регламентує та окреслює основні припущення та підходи при побудові комплексної стратегії управління ризиками в АТ «КРЕДИТВЕСТ БАНК», а також визначає ключові моменти функціонування та політики, які застосовуються банком для забезпечення актуального та ефективного ризик-менеджменту.

Ця Стратегія набуває чинності з дня наступного за днем її затвердження Наглядовою радою Банку та переглядається в разі суттєвих змін в нормативно-правових актах НБУ, що стосуються складових процесу управління ризиками, але не рідше ніж раз на рік.

Окремі положення цього документу можуть бути переглянуті та змінені в залежності від конкретної ситуації на фінансовому ринку України, змін пріоритетів розвитку банку, чи інших суттєвих факторів, які можуть виникнути в процесі діяльності банку.

Зміни і доповнення до Стратегії затверджуються Наглядовою радою та оформляються шляхом викладення документа у новій редакції.

У разі невідповідності будь-якої частини цієї Стратегії вимогам чинного законодавства України або нормативно-правовим актам Національного банку України, дана Стратегія буде діяти лише в тій частині, яка не суперечитиме чинному законодавству України або нормативно-правовим актам Національного банку України. До внесення відповідних змін у Стратегію, працівники Банку в своїй роботі повинні керуватися нормами чинного законодавства України.

При виконанні Стратегії у період дії воєнного стану (війни) або особливого стану, Банк враховує особливості роботи у такі періоди, визначені чинним законодавством України, у тому числі роз’ясненнями та нормативно-правовими актами Національного банку України.

creditwest bank

ir 469